

DIAGNOZA WYZNACZENIA OBSZARU
ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU
REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY
ZABŁUDÓW

Kwiecień, 2024

Spis treści

1. Cel i podstawa prawna opracowania analizy	4
2. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji	4
3. Informacje ogólne	10
4. Delimitacja obszaru zdegradowanego – analiza wskaźnikowa.....	11
4.1. Sfera społeczna	11
4.1.1. Bezrobocie.....	11
4.1.2. Ubóstwo	12
4.1.3. Problemy zdrowotne	14
4.1.4. Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami	15
4.1.5. Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym	17
4.1.6. Problemy rodziny	18
4.1.7. Bezpieczeństwo	20
4.1.8. Niskiego poziomu edukacji.....	21
4.1.9. Podsumowanie - sfera społeczna.....	22
4.2. Sfera gospodarcza.....	26
4.2.1. Stopień przedsiębiorczości	26
4.2.2. Kondycja przedsiębiorczości.....	27
4.2.3. Podsumowanie - sfera gospodarcza	29
4.3. Sfera środowiskowa.....	31
4.3.1. Zanieczyszczenie powietrza	31
4.3.2. Rozmieszczenie wyrobów azbestowych	32
4.3.3. Zagrożenie hałasem.....	33
4.3.4. Podsumowanie - sfera środowiskowa	35
4.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	36
4.4.1. Jakość terenów publicznych.....	37
4.4.2. Dostępność infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	38
4.4.3. Negatywne zjawiska w przestrzeni gminy	40
4.4.4. Podsumowanie - sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	42
4.5. Sfera techniczna	44
4.5.1. Stan techniczny obiektów.....	44
4.5.2. Dostępność obiektów technicznych osobom ze szczególnymi potrzebami	46
4.5.3. Podsumowanie - sfera techniczna	48

5. Podsumowanie wyników przeprowadzonej diagnozy	50
5. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji	52
5.1. Obszar zdegradowany	52
5.2. Obszar rewitalizacji	54
6. Spis rysunków i tabel	56
Spis rysunków	56
Spis tabel	56

1. Cel i podstawa prawna opracowania analizy

Celem diagnozy jest przeprowadzenie kompleksowej analizy, która umożliwi identyfikację obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji, zgodnie z obowiązującą Ustawą o rewitalizacji.

Diagnoza ma umożliwić wyznaczenie obszarów wymagających działań rewitalizacyjnych, co pozwoli gminie na efektywne planowanie i realizację zadań mających na celu poprawę sytuacji społecznej i ekonomicznej oraz ogólnego stanu obszarów objętych procesem rewitalizacji.

Wyznaczenie obszarów zdegradowanych oraz terenów rewitalizacji jest niezbędne do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR), który stanowi strategiczne narzędzie umożliwiające gminie skuteczną realizację działań rewitalizacyjnych.

2. Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

Analiza ma na celu identyfikację obszarów znajdujących się w stanie kryzysowym ze względu na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych oraz przynajmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Badanie obejmuje cały obszar gminy, który został podzielony na jednostki delimitacyjne celem dokładniejszej oceny sytuacji. Analiza przeprowadzona została przy wykorzystaniu obiektywnych i weryfikowalnych wskaźników oraz metod badawczych, które zostały dostosowane do specyfiki lokalnych uwarunkowań.

Celem tego procesu jest nie tylko zidentyfikowanie obszarów wymagających interwencji, ale także zrozumienie głównych czynników prowadzących do ich kryzysowego stanu. Przeprowadzenie analizy na poziomie jednostek delimitacyjnych umożliwia lepsze dostosowanie programu rewitalizacji do konkretnych potrzeb i charakterystyki poszczególnych obszarów. Ostatecznie, wyniki analizy stanowią podstawę do opracowania skutecznych programów i działań rewitalizacyjnych, które mają na celu poprawę sytuacji społecznej, ekonomicznej i środowiskowej na wyznaczonych obszarach.

Obszar zdegradowany

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Obszar rewitalizacji

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Podział gminy na jednostki delimitacyjne

W celu precyzyjnego określenia obszarów zdegradowanych, gmina Zabłudów została podzielona na jednostki delimitacyjne, wykorzystując istniejący podział na sołectwa. Taki podział jest łatwy do zidentyfikowania zarówno przez mieszkańców, jak i inne zainteresowane strony. W efekcie, gmina została podzielona na 47 obszarów delimitacyjnych.

Dzięki temu szczegółowemu podziałowi możliwe jest dokładniejsze zrozumienie potrzeb i charakterystyki poszczególnych fragmentów obszaru rewitalizacji, co stanowi istotny krok w opracowywaniu skutecznych strategii i działań rewitalizacyjnych.

Tabela 1. Jednostki delimitacyjne dla gminy Zabłudów

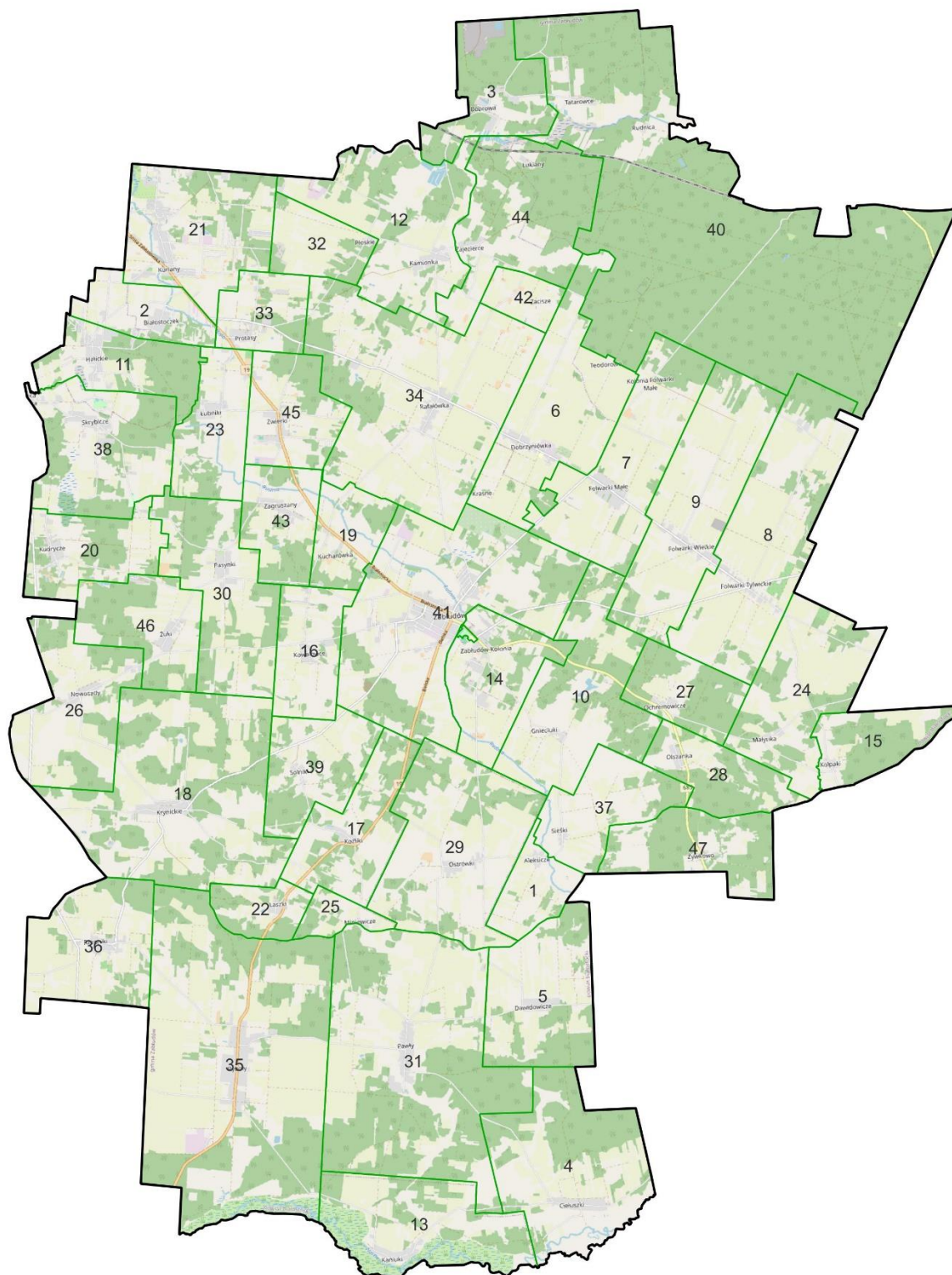
Lp.	Nazwa	Liczba ludności	Liczba ludności %	Powierzchnia (km ²)
1	Aleksicze	35	0,37	2,30
2	Białostoczek	146	1,55	2,97
3	Bobrowa	91	0,97	4,57
4	Cieluszki	62	0,66	9,29
5	Dawidowicze	52	0,55	6,54
6	Dobrzyniówka	652	6,92	8,41
7	Folwarki Małe	158	1,68	7,97
8	Folwarki Tylwickie	139	1,48	10,83
9	Folwarki Wielkie	133	1,41	9,08
10	Gnieciuki	65	0,69	8,29
11	Halickie	373	3,96	4,01
12	Kamionka	179	1,90	8,39
13	Kaniuki	41	0,44	7,17
14	Kol. Zabłudów	259	2,75	4,77
15	Kołpaki	33	0,35	3,21
16	Kowalowce	106	1,12	3,71
17	Koźliki	79	0,84	5,04
18	Krynickie	229	2,43	14,76
19	Kucharówka	110	1,17	2,84
20	Kudrycze	117	1,24	4,28
21	Kuriany	802	8,51	7,52
22	Laszki	36	0,38	2,01
23	Łubniki	203	2,15	4,11
24	Małynka	47	0,50	7,01
25	Miniewicze	16	0,17	1,18
26	Nowosady	97	1,03	6,47
27	Ochremowicze	51	0,54	3,29
28	Olszanka	43	0,46	3,51
29	Ostrówki	64	0,68	9,76
30	Pasynki	109	1,16	7,09
31	Pawły	132	1,40	17,91
32	Płoska	82	0,87	2,74
33	Protasy	241	2,56	2,87
34	Rafałówka	508	5,39	15,78
35	Ryboły	350	3,71	22,84
36	Rzepniki	99	1,05	6,15
37	Sieński	35	0,37	4,37
38	Skrybicze	254	2,70	7,01

39	Solniki	50	0,53	4,41
40	Tatarowce	46	0,49	34,64
41	Zabłudów	2398	25,45	14,30
42	Zacisze	42	0,45	1,44
43	Zagruszany	176	1,87	3,53
44	Zajezerce	69	0,73	7,97
45	Zwierki	299	3,17	4,11
46	Żuki	86	0,91	4,61
47	Żywkowo	29	0,31	4,67
	Suma:	9 423	100	339,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy

Do stworzenia map poglądowych, które przedstawiają podział gminy na jednostki delimitacyjne, wykorzystano dostępne zbiory danych z państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju.

Rysunek 1. Gmina Zabłudów z podziałem na jednostki delimitacyjne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.org

Podczas procesu delimitacji, kluczowym etapem było wybranie odpowiednich wskaźników, które musiały być obiektywne i łatwe do zweryfikowania. Dane wykorzystane do opracowania wskaźników dla poszczególnych jednostek delimitacyjnych zostały pozyskane z różnych źródeł danych. Przy analizie każdej sfery (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej) opisano źródła dla wybranych wskaźników.

W procesie delimitacji przyjęto, że każdy z wybranych wskaźników jest równie istotny dla procesu wyodrębnienia obszarów zdegradowanych. Celem analizy było wskazanie obszarów, które wykazywały niekorzystne zjawiska w porównaniu z innymi obszarami. Istotne było to, że uznawano zjawisko za kryzysowe (czyli problem występuje w danej jednostce delimitacyjnej), jeśli wskaźnik odbiegał od średniej.

Podjęcie decyzji o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji uwzględniło liczbę wskaźników kryzysowych opisujących zjawiska kryzysowe (problemy) w każdej z jednostek delimitacyjnych.

3. Informacje ogólne

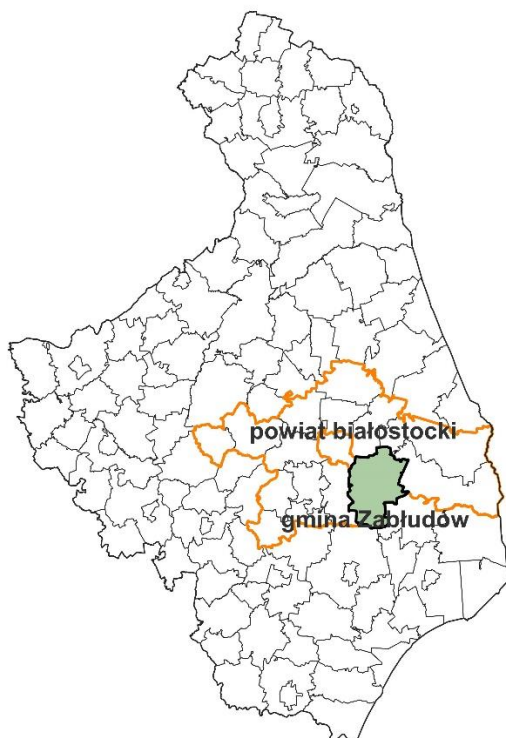
Zabłudów jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowo – wschodniej części województwa podlaskiego, w powiecie białostockim, 18 km na południowy wschód od Białegostoku. Gmina graniczy od południa z gminami Bielsk Podlaski i Narew, od północnej z miastem Białystok oraz gminami Supraśl i Grodek, od zachodu z gminą Juchnowiec Kościelny, a od wschodu z gminą Michałowo.

Gmina składa się 47 sołectw, które wyróżniają się rozdrobnioną i rozproszoną strukturą osadniczą, przy jednoczesnym niewielkim rozmiarze ośrodka miejskiego. Siedzibą władz gminy jest miasto Zabłudów.

Ze względu na bliskość miasta wojewódzkiego, północna część gminy skupia zabudowę mieszkaniową jedno i wielorodzinną oraz tereny pod działalność gospodarczą, podczas gdy w południowej części dominuje działalność rolnicza.

Przez teren gminy przebiegają ważne szlaki komunikacyjne, w tym droga krajowa Nr 19 Kuźnica Białostocka – Białystok – Lublin – Rzeszów oraz droga wojewódzka Nr 685 Białystok – Hajnówka. Te kluczowe trasy komunikacyjne odgrywają istotną rolę w rozwoju gospodarczym i społecznym regionu.

Rysunek 2. Położenie gminy Zabłudów

województwo	Podlaskie
powiat	Białostocki
siedziba gminy	Zabłudów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.org

4. Delimitacja obszaru zdegradowanego – analiza wskaźnikowa

4.1. Sfera społeczna

Sfera społeczna stanowi fundamentalny element w procesie diagnozowania obszarów, ponieważ obecność kryzysowych zjawisk społecznych jest warunkiem koniecznym do uznania, że dany obszar może być uznany za zdegradowany. W procesie diagnostycznym dokładnie przeanalizowano różnorodne aspekty społeczne, wykorzystując odpowiednio dobrane wskaźniki. Dzięki temu możliwe było głębsze zrozumienie i identyfikacja kluczowych problemów społecznych, co stanowi niezastąpione wsparcie w planowaniu skutecznych działań rewitalizacyjnych.

4.1.1. Bezrobocie

Jednym z istotnych wskaźników analizowanych podczas diagnozy jest bezrobocie. Poziom bezrobocia w danej jednostce delimitacyjnej oceniono poprzez liczbę osób korzystających ze świadczeń społecznych udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Zabłudowie, związanych z bezrobociem.

Wskaźnik ten został wyrażany jako liczba osób korzystających z pomocy MOPS z tytułu bezrobocia przeliczona na 100 mieszkańców dla każdej jednostki delimitacyjnej, na podstawie danych z 2023 roku. Im wyższa wartość tego wskaźnika, tym większy odsetek mieszkańców danej jednostki delimitacyjnej korzysta z pomocy społecznej z powodu bezrobocia. Analiza tego wskaźnika stanowi istotny element w zrozumieniu i ocenie sytuacji społecznej na badanym obszarze, co pozwala na bardziej ukierunkowane podejście w zakresie działań rewitalizacyjnych.

Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których wskaźnik bezrobocia był wyższy od średniej dla całej gminy.

Tabela 2. Bezrobocie

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik bezrobocia (w przeliczeniu na 100 osób)	Czy problem występuje?
1	Aleksicze	0,00	
2	Białostoczek	1,37	
3	Bobrowa	7,69	Tak
4	Cieluszki	3,23	Tak
5	Dawidowicze	0,00	
6	Dobrzyniówka	0,61	
7	Folwarki Małe	0,63	
8	Folwarki Tylwickie	0,00	
9	Folwarki Wielkie	7,52	Tak
10	Gneciuki	7,69	Tak
11	Halickie	0,54	
12	Kamionka	0,00	
13	Kaniuki	0,00	
14	Kol. Zabłudów	4,63	Tak
15	Kołpaki	0,00	
16	Kowalowce	0,00	

17	Koźliki	0,00	
18	Krynicky	5,24	Tak
19	Kucharówka	4,55	Tak
20	Kudrycze	0,00	
21	Kuriany	0,75	
22	Laszki	2,78	Tak
23	Łubniki	0,00	
24	Małynka	0,00	
25	Miniewicze	6,25	Tak
26	Nowosady	0,00	
27	Ochremowicze	1,96	Tak
28	Olszanka	6,98	Tak
29	Ostrówki	0,00	
30	Pasynki	0,00	
31	Pawły	6,82	Tak
32	Płoska	7,32	Tak
33	Protasy	0,00	
34	Rafałówka	1,57	
35	Ryboły	3,14	Tak
36	Rzepniki	0,00	
37	Sieński	0,00	
38	Skrybiczne	0,00	
39	Solniki	0,00	
40	Tatarowce	6,52	Tak
41	Zabłudów	2,00	Tak
42	Zacisze	0,00	
43	Zagruszany	0,00	
44	Zajezerce	0,00	
45	Zwierki	0,00	
46	Żuki	0,00	
47	Żywkowo	0,00	
	Średnia:	1,69	

Źródło: opracowanie własne

4.1.2. Ubóstwo

Ubóstwo zidentyfikowano na podstawie liczby osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z tytułu ubóstwa w określonej jednostce delimitacyjnej. Przyjęcie, że ilość osób korzystających ze wsparcia od MOPS z powodu ubóstwa odzwierciedla realne wyzwania i trudności związane z tym zjawiskiem na danym obszarze.

Wskaźnik ubóstwa został wyliczony jako liczba osób korzystających z pomocy MOPS z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców, na podstawie danych z 2023 roku.

Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których wskaźnik ubóstwa był wyższy od średniej dla całej gminy.

Tabela 3. Ubóstwo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik ubóstwa (w przeliczeniu na 100 osób)	Czy problem występuje?
1	Aleksicze	0,00	
2	Białostoczek	1,37	
3	Bobrowa	5,49	Tak
4	Cieluszki	9,68	Tak
5	Dawidowicze	0,00	
6	Dobrzyniówka	3,22	Tak
7	Folwarki Małe	6,96	Tak
8	Folwarki Tylwickie	0,00	
9	Folwarki Wielkie	6,77	Tak
10	Gneciuki	0,00	
11	Halickie	0,54	
12	Kamionka	2,79	Tak
13	Kaniuki	14,63	Tak
14	Kol. Zabłudów	3,09	Tak
15	Kołpaki	0,00	
16	Kowalowce	7,55	Tak
17	Koźliki	7,59	Tak
18	Krynckie	6,55	Tak
19	Kucharówka	2,73	Tak
20	Kudrycze	5,98	Tak
21	Kuriany	0,62	
22	Laszki	8,33	Tak
23	Łubniki	0,49	
24	Małynka	0,00	
25	Miniewicze	6,25	Tak
26	Nowosady	2,06	
27	Ochremowicze	5,88	Tak
28	Olszanka	2,33	Tak
29	Ostrówki	0,00	
30	Pasynki	0,00	
31	Pawły	2,27	Tak
32	Płoska	4,88	Tak
33	Protasy	0,00	
34	Rafałówka	0,00	
35	Ryboły	3,14	Tak
36	Rzepniki	0,00	
37	Sieśki	2,86	Tak
38	Skrybicze	0,39	
39	Solniki	2,00	
40	Tatarowce	15,22	Tak
41	Zabłudów	1,92	
42	Zacisze	2,38	Tak
43	Zagruszany	0,57	
44	Zajezerce	2,90	Tak
45	Zwierki	0,00	
46	Żuki	0,00	
47	Żywkowo	0,00	
	Średnia:	2,21	

Źródło: opracowanie własne

4.1.3. Problemy zdrowotne

Problemy zdrowotne zostały zdefiniowane na podstawie liczby osób, które potrzebowały wsparcia z powodu długotrwałych lub ciężkich chorób.

Wskaźnik został obliczony jako liczba osób otrzymujących wsparcie od MOPS z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, przeliczona na 100 mieszkańców dla każdej jednostki delimitacyjnej, na podstawie danych z roku 2023.

Dodatkowo, problemy zdrowotne zostały zdefiniowane również poprzez liczbę osób borykających się z problemem alkoholizmu oraz narkomanii.

Wskaźnik został obliczony jako liczba osób otrzymujących wsparcie od MOPS z powodu alkoholizmu lub narkomanii, przeliczona na 100 mieszkańców dla każdej jednostki delimitacyjnej, na podstawie danych z roku 2023.

Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których przynajmniej jeden analizowany wskaźnik był wyższy od średniej dla całej gminy.

Tabela 4. Problemy zdrowotne

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik dotyczący osób otrzymujących pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby (w przeliczeniu na 100 osób)	Wskaźnik dotyczący osób otrzymujących pomoc z powodu alkoholizmu lub narkomanii (w przeliczeniu na 100 osób)	Czy problem występuje?
1	Aleksicze	5,71	0,00	Tak
2	Białostoczek	2,74	0,68	
3	Bobrowa	5,49	4,40	Tak
4	Ciehuszki	9,68	4,84	Tak
5	Dawidowicze	0,00	0,00	
6	Dobrzyniówka	3,83	1,69	Tak
7	Folwarki Małe	6,96	0,00	Tak
8	Folwarki Tylwickie	4,32	0,00	Tak
9	Folwarki Wielkie	1,50	3,01	Tak
10	Gnieciuki	0,00	0,00	
11	Halickie	0,80	0,00	
12	Kamionka	2,79	1,68	Tak
13	Kaniuki	17,07	0,00	Tak
14	Kol. Zabłudów	1,93	0,77	
15	Kołpaki	0,00	0,00	
16	Kowalowce	7,55	0,00	Tak
17	Koźliki	7,59	0,00	Tak
18	Krynickie	6,11	0,00	Tak
19	Kucharówka	5,45	1,82	Tak
20	Kudrycze	4,27	0,00	
21	Kuriany	1,87	0,25	

22	Laszki	11,11	0,00	Tak
23	Łubniki	0,99	0,00	
24	Małynka	0,00	0,00	
25	Miniewicze	0,00	0,00	
26	Nowosady	4,12	0,00	Tak
27	Ochremowicze	9,80	5,88	Tak
28	Olszanka	2,33	0,00	
29	Ostrówki	0,00	0,00	
30	Pasynki	1,83	0,92	Tak
31	Pawły	3,03	0,00	Tak
32	Płoska	4,88	0,00	Tak
33	Protasy	1,66	0,00	
34	Rafałówka	1,97	2,76	Tak
35	Ryboły	2,00	0,00	
36	Rzepniki	0,00	0,00	
37	Sieśki	2,86	0,00	Tak
38	Skrybiczne	0,39	0,00	
39	Solniki	2,00	0,00	
40	Tatarowce	21,74	8,70	Tak
41	Zabłudów	1,92	0,88	Tak
42	Zacisze	2,38	0,00	
43	Zagruszany	1,14	0,00	
44	Zajezerce	17,39	0,00	Tak
45	Zwierki	2,34	1,34	Tak
46	Żuki	0,00	0,00	
47	Żywkowo	3,45	0,00	Tak
	Średnia:	2,80	0,84	

Źródło: opracowanie własne

4.1.4. Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami

Wysoka liczba mieszkańców, którzy są osobami ze szczególnymi potrzebami, została zidentyfikowana poprzez analizę liczby osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu niepełnosprawności w określonej jednostce delimitacyjnej.

Wskaźnik ten został obliczony jako liczba osób korzystających z pomocy MOPS z powodu niepełnosprawności na każde 100 mieszkańców w jednostce delimitacyjnej, przy wykorzystaniu danych z roku 2023.

To istotny wskaźnik, który pozwala określić potrzeby osób niepełnosprawnych w danej społeczności oraz wskazać obszary, które wymagają szczególnego wsparcia i działań. Dodatkowo, uwzględnienie tej grupy społecznej w procesie diagnozy jest ważne dla wsparcia spójności społecznej.

Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których wskaźnik był wyższy od średniej dla całej gminy.

Tabela 5. Osoby ze szczególnymi potrzebami

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik niepełnosprawności (w przeliczeniu na 100 osób)	Czy problem występuje?
1	Aleksicze	2,86	Tak
2	Białostoczek	0,00	
3	Bobrowa	4,40	Tak
4	Ciełuszki	9,68	Tak
5	Dawidowicze	0,00	
6	Dobrzyniówka	2,15	
7	Folwarki Małe	3,80	Tak
8	Folwarki Tylwickie	4,32	Tak
9	Folwarki Wielkie	3,01	Tak
10	Gnieciuki	3,08	Tak
11	Halickie	0,80	
12	Kamionka	1,68	
13	Kaniuki	17,07	Tak
14	Kol. Zabłudów	2,70	Tak
15	Kołpaki	0,00	
16	Kowalowce	7,55	Tak
17	Koźliki	10,13	Tak
18	Krynickie	5,24	Tak
19	Kucharówka	2,73	Tak
20	Kudrycze	5,13	Tak
21	Kuriany	0,62	
22	Laszki	0,00	
23	Łubniki	1,48	
24	Małynka	0,00	
25	Miniewiczze	6,25	Tak
26	Nowosady	0,00	
27	Ochremowicze	9,80	Tak
28	Olszanka	4,65	Tak
29	Ostrówki	0,00	
30	Pasynki	0,92	
31	Pawły	3,79	Tak
32	Płoska	1,22	
33	Protasy	2,07	
34	Rafałówka	1,77	
35	Ryboły	2,86	Tak
36	Rzepniki	0,00	
37	Sieński	2,86	Tak
38	Skrybicze	0,79	
39	Solniki	8,00	Tak
40	Tatarowce	2,17	
41	Zabłudów	1,33	
42	Zacisze	0,00	
43	Zagruszany	1,14	
44	Zajezerce	15,94	Tak
45	Zwierki	2,01	
46	Żuki	0,00	
47	Żywkowo	0,00	
	Średnia:	2,19	

Źródło: opracowanie własne

4.1.5. Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym

Niewystarczający poziom zaangażowania w życiu publicznym został zidentyfikowany poprzez analizę frekwencji wyborczej z ostatnich lat. Przyjęto założenie, że udział w wyborach stanowi istotny wskaźnik uczestnictwa w życiu publicznym.

Wskaźnik ten został obliczony jako średnia frekwencja wyborcza z wyborów do Sejmu w 2023 roku oraz z wyborów Prezydenta RP w 2020 roku. Dane te zostały pozyskane od Państwowej Komisji Wyborczej, z uwzględnieniem obwodów lokalnych w poszczególnych jednostkach delimitacyjnych.

Rozpoznanie tego zjawiska jest istotne dla zrozumienia stopnia zaangażowania społeczności w procesy decyzyjne oraz wskazuje obszary, gdzie należy podejmować działania mające na celu zwiększenie partycypacji obywatelskiej i budowanie silniejszej więzi społecznej.

Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których wskaźnik był niższy od średniej dla całej gminy.

Tabela 6. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik uczestnictwa w życiu publicznym (frekwencja w %)	Czy problem występuje?
1	Aleksicze	60,97	Tak
2	Białostoczek	69,49	
3	Bobrowa	62,11	Tak
4	Cieluszki	50,50	Tak
5	Dawidowicze	50,50	Tak
6	Dobrzyniówka	59,46	Tak
7	Folwarki Małe	59,46	Tak
8	Folwarki Tylwickie	59,46	Tak
9	Folwarki Wielkie	59,46	Tak
10	Gnieciuki	60,97	Tak
11	Halickie	71,91	
12	Kamionka	62,11	Tak
13	Kaniuki	50,50	Tak
14	Kol. Zabłudów	60,97	Tak
15	Kołpaki	60,97	Tak
16	Kowalowce	70,48	
17	Koźliki	50,50	Tak
18	Krynckie	70,48	
19	Kucharówka	62,11	Tak
20	Kudrycze	71,91	
21	Kuriany	69,49	
22	Laszki	50,50	Tak
23	Łubniki	70,45	
24	Małynka	60,97	Tak
25	Miniewicze	50,50	Tak
26	Nowosady	70,48	
27	Ochremowicze	60,97	Tak
28	Olszanka	60,97	Tak
29	Ostrówki	50,50	Tak

30	Pasynki	71,91	
31	Pawły	50,50	Tak
32	Płoska	62,11	Tak
33	Protasy	70,45	
34	Rafałówka	62,11	Tak
35	Ryboły	50,50	Tak
36	Rzepniki	70,48	
37	Sieški	60,97	Tak
38	Skrybiczne	71,91	
39	Solniki	70,48	
40	Tatarowce	62,11	Tak
41	Zabłudów	66,44	
42	Zacisze	62,11	Tak
43	Zagruszany	70,45	
44	Zajezerce	62,11	Tak
45	Zwierki	70,45	
46	Żuki	70,48	
47	Żywkowo	60,97	Tak
	Średnia:	62,46	

Źródło: opracowanie własne

4.1.6. Problemy rodziny

Problemy rodzinne stanowią istotny aspekt społeczny, który został zidentyfikowany poprzez analizę liczby osób otrzymujących pomoc z powodu przemocy. Ten wskaźnik służy do odzwierciedlenia przypadków przemocy oraz trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych w rodzinach.

Wskaźnik ten został obliczony jako liczba osób otrzymujących pomoc z powodu przemocy na 100 mieszkańców, opierając się na danych dostarczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie informacji z roku 2023.

Ponadto, w analizie tego zjawiska uwzględniono także liczbę rodzin, które korzystają z pomocy społecznej z powodu niepełnej rodzin.

Wskaźnik liczby rodzin otrzymujących wsparcie od MOPS z powodu niepełnej rodziny został obliczony na 100 mieszkańców dla każdej jednostki delimitacyjnej, korzystając z danych z roku 2023.

Rozpoznanie tych problemów ma znaczenie dla opracowania skutecznych działań wsparcia rodzin oraz promowania zdrowych relacji rodzinnych i bezpiecznego środowiska wychowawczego.

Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których przynajmniej jeden analizowany wskaźnik był wyższy od średniej dla całej gminy.

Tabela 7. Problemy rodziny

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik dotyczący liczby osób otrzymujących pomoc z powodu przemocy (w przeliczeniu na 100 osób)	Wskaźnik dotyczący osób otrzymujących pomoc z powodu niepełnej rodziny (w przeliczeniu na 100 osób)	Czy problem występuje?
1	Aleksicze	0,00	0,00	
2	Białostoczek	0,00	0,00	
3	Bobrowa	0,00	0,00	
4	Cieluszki	0,00	0,00	
5	Dawidowicze	0,00	0,00	
6	Dobrzyniówka	0,61	0,61	Tak
7	Folwarki Małe	0,00	0,00	
8	Folwarki Tylwickie	2,88	0,00	Tak
9	Folwarki Wielkie	3,01	0,00	Tak
10	Gneciuki	0,00	0,00	
11	Halickie	0,54	0,00	
12	Kamionka	1,68	0,00	Tak
13	Kaniuki	0,00	0,00	
14	Kol. Zabłudów	1,54	0,00	Tak
15	Kołpaki	0,00	0,00	
16	Kowalowce	0,00	0,00	
17	Koźliki	6,33	0,00	Tak
18	Krynicky	0,00	0,00	
19	Kucharówka	0,00	0,00	
20	Kudrycze	0,00	4,27	Tak
21	Kuriany	1,12	0,00	Tak
22	Laszki	0,00	0,00	
23	Łubniki	0,00	0,00	
24	Małynka	0,00	0,00	
25	Miniewicze	0,00	0,00	
26	Nowosady	4,12	2,06	Tak
27	Ochremowicze	0,00	0,00	
28	Olszanka	4,65	0,00	Tak
29	Ostrówki	0,00	0,00	
30	Pasynki	0,00	0,00	
31	Pawły	3,03	0,00	Tak
32	Płoska	0,00	1,22	Tak
33	Protasy	0,00	0,00	
34	Rafałówka	0,20	0,00	
35	Ryboły	2,57	1,71	Tak
36	Rzepniki	0,00	0,00	
37	Sieński	0,00	0,00	
38	Skrybicze	0,39	0,00	
39	Solniki	0,00	0,00	
40	Tatarowce	4,35	13,04	Tak
41	Zabłudów	0,79	0,38	Tak
42	Zacisze	0,00	4,76	Tak
43	Zagruszany	0,57	0,00	
44	Zajezerce	0,00	0,00	
45	Zwierki	0,00	0,33	
46	Żuki	0,00	0,00	

47	Żywkowo	3,45	0,00	Tak
	Średnia:	0,76	0,36	

Źródło: opracowanie własne

4.1.7. Bezpieczeństwo

Zjawisko zostało określone poprzez analizę liczby interwencji Policji na 100 mieszkańców. Wskaźnik uwzględnia różne rodzaje interwencji policyjne w każdej jednostce delimitacyjnej, w tym:

- interwencje Policji związane z zakłócaniem porządku publicznego,
- interwencje związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach niedozwolonych,
- interwencje Policji związane z kradzieżą mienia jako wykroczenie,
- interwencje związane z uszkodzeniem mienia.

Dane policyjne za okres 2023 roku zostały pozyskane z Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa. Liczba interwencji uwzględnionych do wyliczenia wskaźnika obejmuje wszystkie interwencje w tym czasie.

Analiza tych danych pozwala na lepsze zrozumienie poziomu bezpieczeństwa oraz identyfikację obszarów wymagających wsparcia.

Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których wskaźnik był wyższy od średniej dla całej gminy.

Tabela 8. Bezpieczeństwo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik przestępczości (w przeliczeniu na 100 osób)	Czy problem występuje?
1	Aleksicze	0,00	
2	Białostoczek	0,00	
3	Bobrowa	0,00	
4	Cieluszki	0,00	
5	Dawidowicze	0,00	
6	Dobrzyniówka	0,15	
7	Folwarki Małe	0,00	
8	Folwarki Tylwickie	0,00	
9	Folwarki Wielkie	0,00	
10	Gnieciuki	0,00	
11	Halickie	0,00	
12	Kamionka	0,00	
13	Kaniuki	0,00	
14	Kol. Zabłudów	0,00	
15	Kołpaki	0,00	
16	Kowalowce	0,00	
17	Koźliki	0,00	
18	Krynicky	0,87	Tak
19	Kucharówka	0,00	
20	Kudrycze	0,00	
21	Kuriany	0,62	Tak
22	Laszki	0,00	
23	Łubniki	0,00	

24	Małynka	0,00	
25	Miniewicze	0,00	
26	Nowosady	0,00	
27	Ochremowicze	0,00	
28	Olszanka	0,00	
29	Ostrówki	0,00	
30	Pasynki	0,92	Tak
31	Pawły	0,00	
32	Płoska	0,00	
33	Protasy	0,41	Tak
34	Rafałówka	0,00	
35	Ryboły	0,00	
36	Rzepniki	0,00	
37	Sieśki	0,00	
38	Skrybicze	0,39	Tak
39	Solniki	0,00	
40	Tatarowce	0,00	
41	Zabłudów	0,21	Tak
42	Zacisze	0,00	
43	Zagruszany	0,57	Tak
44	Zajezerce	0,00	
45	Zwierki	0,00	
46	Żuki	0,00	
47	Żywkowo	0,00	
	Średnia:	0,17	

Źródło: opracowanie własne

4.1.8. Niskiego poziomu edukacji

Niedostateczny poziom edukacji pozostaje nieokreślony z powodu braku dostępnych, wiarygodnych źródeł danych. W obrębie gminy działają szkoły podstawowe, do których uczęszcza młodzież z różnych części obszaru gminy. Niestety, brak kompletnych danych dotyczących wyników egzaminów 8-klasistów, podzielonych według jednostek delimitacyjnych, stanowi istotną przeszkodę w dalszej analizie tego zjawiska. Ponadto, nie zidentyfikowano innego wiarygodnego i adekwatnego źródła danych do rzetelnej oceny tego problemu.

4.1.9. Podsumowanie - sfera społeczna

Analiza delimitacyjna pozwoliła na diagnozę uwarunkowań społecznych w gminie Zabłudów.

Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których wartości badanych wskaźników były wyższe od średniej dla całej gminy oraz w przypadku frekwencji wyborczej niższe od średniej.

Analiza wskaźnikowa sfery społecznej pozwala na zidentyfikowanie obszarów, gdzie występują problemy społeczne oraz na określenie ich skali poprzez agregację wyników.

Największą koncentracją negatywnych zjawisk społecznych charakteryzuje się dwie jednostki delimitacyjne Folwarki Tylwickie oraz Pawły po 6 zjawisk.

W 11 jednostkach delimitacyjnych występuje po 5 zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, natomiast w po 4 zjawiska kryzysowe występują w 10 jednostkach.

Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy wskaźnikowej sfery społecznej, gdzie wartość 1 została przypisana tam, gdzie występuje problem. Następnie dokonano agregacji występowania zjawisk kryzysowych w ostatniej kolumnie.

Tabela 9. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze społecznej

Lp.	Jednostka referencyjna	Bezrobocie	Ubóstwo	Problemy zdrowotne	Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami	Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym	Problemy rodziny	Przestępczość	Koncentracja problemów
1	Aleksicze			1	1	1			3
2	Białostoczek								0
3	Bobrowa	1	1	1	1	1			5
4	Cietuszki	1	1	1	1	1			5
5	Dawidowicze					1			1
6	Dobrzyniówka		1	1		1	1		4
7	Folwarki Małe		1	1	1	1			4
8	Folwarki Tylwickie			1	1	1	1		4
9	Folwarki Wielkie	1	1	1	1	1	1		6
10	Gnieciuki	1			1	1			3
11	Halickie								0
12	Kamionka		1	1		1	1		4
13	Kaniuki		1	1	1	1			4
14	Kol. Zabłudów	1	1		1	1	1		5
15	Kołpaki					1			1
16	Kowalowce		1	1	1				3
17	Koźliki		1	1	1	1	1		5
18	Krynckie	1	1	1	1			1	5
19	Kucharówka	1	1	1	1	1			5
20	Kudrycze		1		1		1		3
21	Kuriany						1	1	2
22	Laszki	1	1	1		1			4
23	Łubniki								0
24	Małynka					1			1
25	Miniewicze	1	1		1	1			4
26	Nowosady			1			1		2
27	Ochremowicze	1	1	1	1	1			5
28	Olszanka	1	1		1	1	1		5
29	Ostrówki					1			1
30	Pasynki			1				1	2

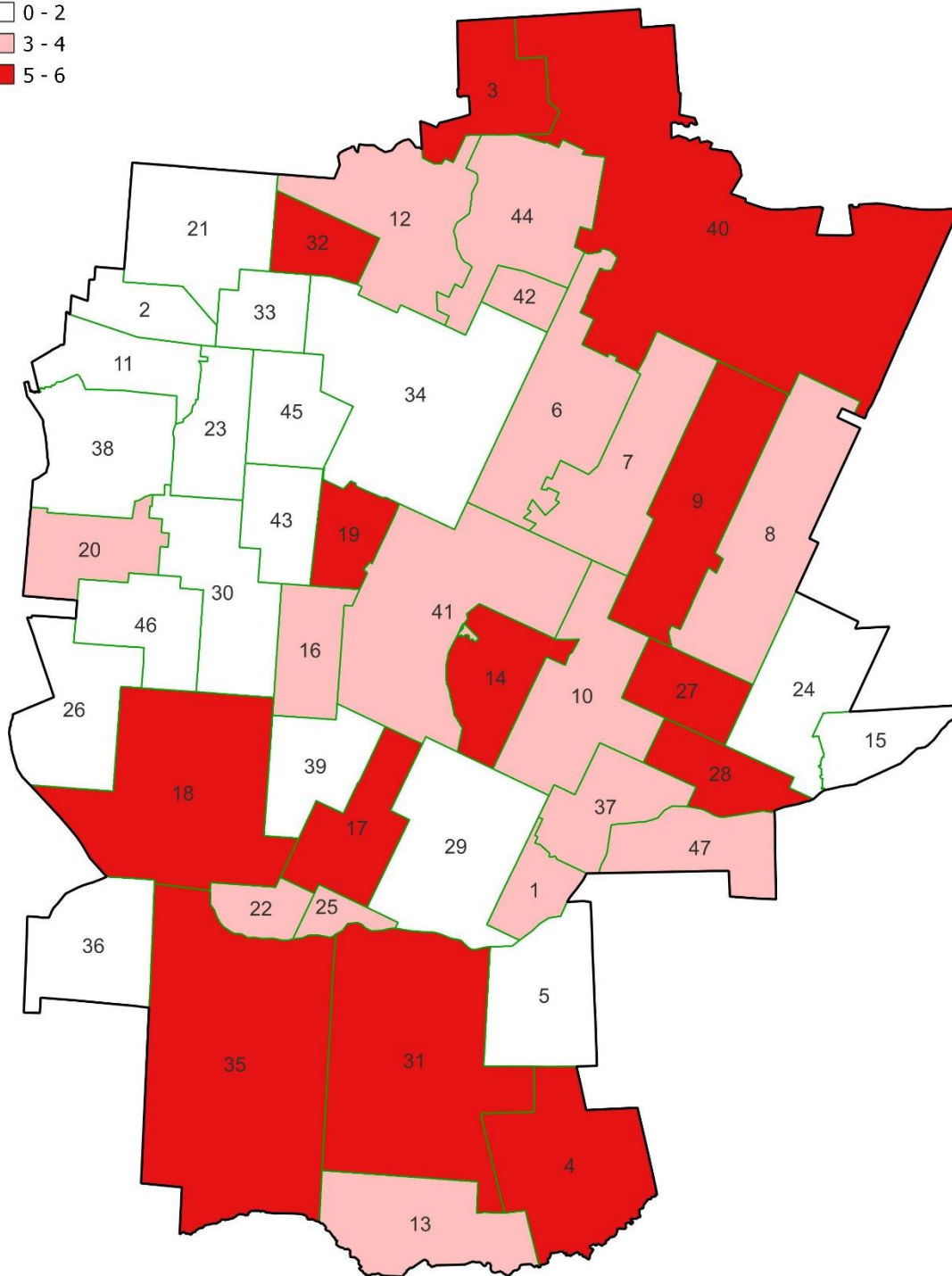
31	Pawły	1	1	1	1	1	1	6
32	Płoska	1	1	1		1	1	5
33	Protasy						1	1
34	Rafałówka			1		1		2
35	Ryboły	1	1		1	1	1	5
36	Rzepniki							0
37	Sieški		1	1	1	1		4
38	Skrybiczne						1	1
39	Solniki				1			1
40	Tatarowce	1	1	1		1	1	5
41	Zabłudów	1		1			1	4
42	Zacisze		1			1	1	3
43	Zagruszany						1	1
44	Zajezerce		1	1	1	1		4
45	Zwierki			1				1
46	Żuki							0
47	Żywkowo			1		1	1	3

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 3. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze społecznej

Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej:

- 0 - 2
- 3 - 4
- 5 - 6

Źródło: opracowanie własne

4.2. Sfera gospodarcza

Analiza objęła ocenę stopnia przedsiębiorczości oraz kondycję sektora przedsiębiorstw. Głównym celem była ocena aktywności gospodarczej na obszarze gminy oraz identyfikacja potencjału do rozwoju ekonomicznego.

Ocena stopnia przedsiębiorczości pozwoliła na określenie, w jakim stopniu sektor gospodarczy jest rozwinięty w danym regionie, biorąc pod uwagę specyfikę gminy. Z kolei analiza kondycji przedsiębiorstw umożliwiła ocenę zmian w sektorze gospodarczym w ciągu ostatnich lat oraz diagnozę ewentualnych trudności, z jakimi mogą się one wiązać.

4.2.1. Stopień przedsiębiorczości

Stopień przedsiębiorczości, biorąc pod uwagę specyfikę gminy, został określony na podstawie liczby działających przedsiębiorstw zarejestrowanych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), a także liczby gospodarstw rolnych.

Wskaźniki stopnia przedsiębiorczości zdefiniowano poprzez udział dwóch wskaźników częściowych:

- (PG) liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku w CEIDG, przeliczona na 100 mieszkańców,
- (GR) liczba gospodarstw rolnych, przeliczona na 100 mieszkańców. Dane pochodzą z Urzędu Gminy i odnoszą się do sytuacji na rok 2024.

Przyjęto założenie, że w gminie istnieje równowaga działalności rolniczej i pozarolniczej dla rozwoju gminy i stopnia poziomu przedsiębiorczości mieszkańców.

Stopień przedsiębiorczości określono zgodnie z poniższym wzorem:

$$SP = 0,5*PG+0,5*GR.$$

Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których wskaźnik przedsiębiorczości był niższy od średniej dla całej gminy.

Tabela 10. Stopień przedsiębiorczości

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik przedsiębiorczości pozarolniczej (PG) (w przeliczeniu na 100 osób)	Wskaźnik przedsiębiorczości rolniczej (GR) (w przeliczeniu na 100 osób)	Wskaźnik stopnia przedsiębiorczości SP = 0,5*PG+0,5*GR	Czy problem występuje?
1	Aleksicze	0,00	0,00	0,00	Tak
2	Białostoczek	7,53	23,29	15,41	Tak
3	Bobrowa	3,30	58,24	30,77	
4	Ciełuszki	1,61	222,58	112,10	
5	Dawidowicze	7,69	175,00	91,35	
6	Dobrzyniówka	2,45	12,73	7,59	Tak
7	Folwarki Małe	1,27	56,96	29,11	
8	Folwarki Tylwickie	3,60	100,72	52,16	
9	Folwarki Wielkie	2,26	97,74	50,00	

10	Gnieciuki	4,62	103,08	53,85	
11	Halickie	6,70	54,16	30,43	
12	Kamionka	5,59	78,21	41,90	
13	Kaniuki	0,00	241,46	120,73	
14	Kol. Zabłudów	5,41	31,27	18,34	Tak
15	Kołpaki	0,00	81,82	40,91	
16	Kowalowce	0,94	82,08	41,51	
17	Koźliki	2,53	94,94	48,73	
18	Krynicky	1,75	74,67	38,21	
19	Kucharówka	2,73	52,73	27,73	
20	Kudrycze	5,13	114,53	59,83	
21	Kuriany	7,11	36,28	21,70	Tak
22	Laszki	2,78	86,11	44,44	
23	Łubniki	1,97	63,55	32,76	
24	Małynka	2,13	131,91	67,02	
25	Miniewicze	0,00	106,25	53,13	
26	Nowosady	5,15	117,53	61,34	
27	Ochremowicze	1,96	45,10	23,53	Tak
28	Olszanka	2,33	51,16	26,74	Tak
29	Ostrówki	6,25	107,81	57,03	
30	Pasyunki	4,59	75,23	39,91	
31	Pawły	2,27	109,85	56,06	
32	Płoska	3,66	60,98	32,32	
33	Protasy	5,39	38,17	21,78	Tak
34	Rafałówka	4,72	49,61	27,17	Tak
35	Ryboły	1,71	66,86	34,29	
36	Rzepniki	5,05	147,47	76,26	
37	Sieški	5,71	157,14	81,43	
38	Skrybicze	10,24	59,06	34,65	
39	Solniki	4,00	94,00	49,00	
40	Tatarowce	2,17	106,52	54,35	
41	Zabłudów	6,21	15,10	10,65	Tak
42	Zacisze	0,00	76,19	38,10	
43	Zagruszany	6,25	42,05	24,15	Tak
44	Zajezerce	4,35	110,14	57,25	
45	Zwierki	6,02	40,80	23,41	Tak
46	Żuki	9,30	67,44	38,37	
47	Żywkowo	0,00	131,03	65,52	
	Średnia:	4,95	50,11	27,53	

Źródło: opracowanie własne

4.2.2. Kondycja przedsiębiorczości

Analizując kondycję sektora, dokonano oceny liczby zawieszonych działalności gospodarczych. Celem tej analizy było określenie obszarów, w których przedsiębiorczość rozwijała się w ostatnich latach najwolniej. Ponadto, uwzględniono wskaźnik zawieszonych działalności gospodarczych jako miarę kondycji lokalnych przedsiębiorstw, gdzie wyższy wskaźnik wskazuje na gorszą kondycję sektora.

Wskaźniki zostały zdefiniowane jako liczba zawieszonych podmiotów gospodarczych w latach przeliczona na 100 mieszkańców.

Tabela 11. Kondycja przedsiębiorczości

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik kondycji przedsiębiorstw (w przeliczeniu na 100 osób)	Czy problem występuje?
1	Aleksicze	0,00	
2	Białostoczek	2,05	Tak
3	Bobrowa	1,10	
4	Cieluszki	1,61	Tak
5	Dawidowicze	0,00	
6	Dobrzyniówka	1,07	
7	Folwarki Małe	0,63	
8	Folwarki Tylwickie	0,00	
9	Folwarki Wielkie	0,75	
10	Gniewczki	3,08	Tak
11	Halickie	1,07	
12	Kamionka	2,23	Tak
13	Kaniuki	0,00	
14	Kol. Zabłudów	1,93	Tak
15	Kołpaki	0,00	
16	Kowalowce	0,94	
17	Koźliki	2,53	Tak
18	Krynckie	0,87	
19	Kucharówka	0,00	
20	Kudrycze	3,42	Tak
21	Kuriany	1,37	Tak
22	Laszki	0,00	
23	Łubniki	2,46	Tak
24	Małynka	2,13	Tak
25	Miniewicze	0,00	
26	Nowosady	1,03	
27	Ochremowicze	0,00	
28	Olszanka	0,00	
29	Ostrówki	1,56	Tak
30	Pasynki	0,92	
31	Pawły	2,27	Tak
32	Płoska	1,22	
33	Protasy	2,90	Tak
34	Rafałówka	0,79	
35	Ryboły	0,86	
36	Rzepniki	1,01	
37	Sieśki	2,86	Tak
38	Skrybicze	1,57	Tak
39	Solniki	0,00	
40	Tatarowce	0,00	
41	Zabłudów	1,38	Tak
42	Zacisze	0,00	
43	Zagruszany	1,70	Tak
44	Zajezerce	2,90	Tak
45	Zwierki	2,68	Tak
46	Żuki	2,33	Tak
47	Żywkowo	0,00	
	Średnia:	1,37	

Źródło: opracowanie własne

4.2.3. Podsumowanie - sfera gospodarcza

Największą koncentracją negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej charakteryzują się jednostki delimitacyjne Białostoczek, Kol. Zabłudów, Kudrycze, Protasy, Zabłudów, Zagłuszany oraz Zwierki (po 2 zjawiska). Zdiagnozowano w tych strefach niski stopień przedsiębiorczości oraz niski poziom kondycji przedsiębiorczości.

Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy wskaźnikowej sfery gospodarczej, wartość 1 została przypisana tam, gdzie występuje problem. Następnie dokonano agregacji występowania zjawisk kryzysowych w ostatniej kolumnie.

Tabela 12. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze gospodarczej

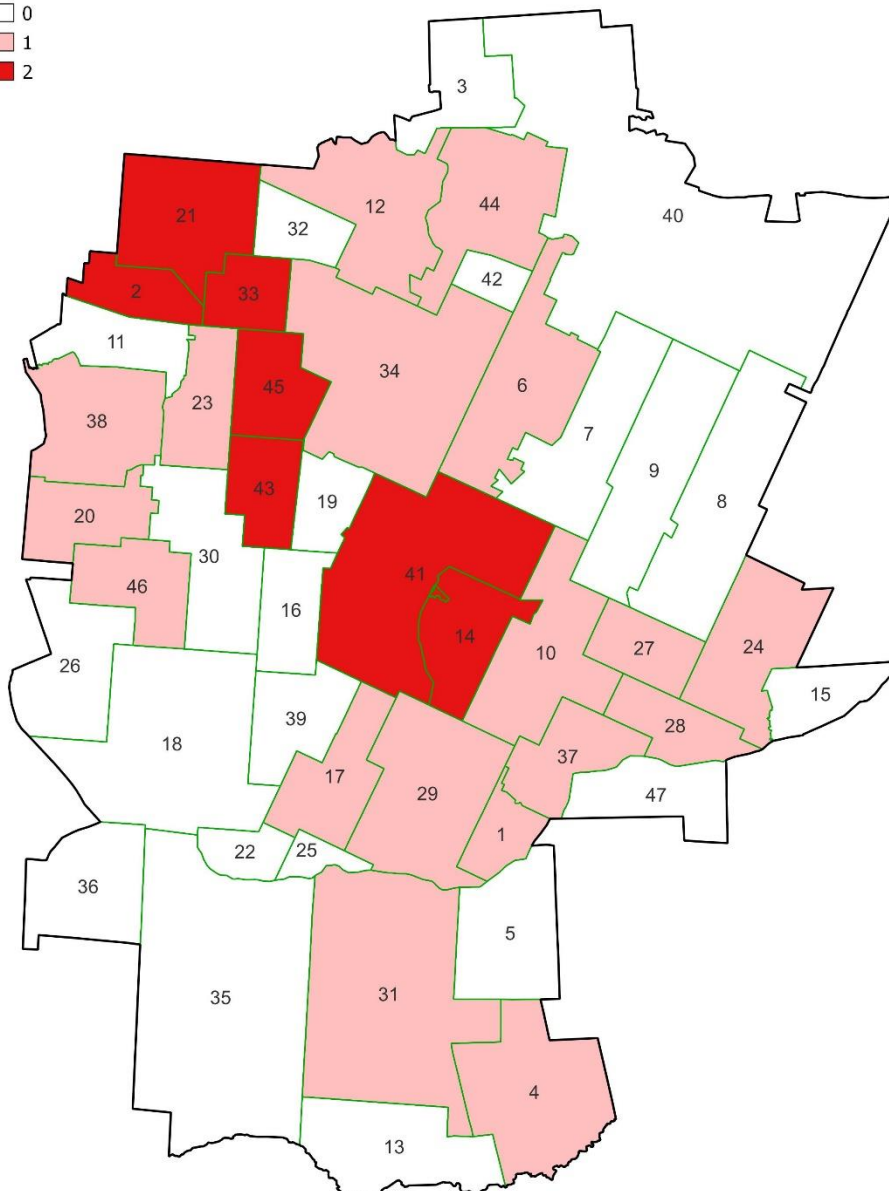
Lp.	Jednostka referencyjna	Stopień przedsiębiorczości	Kondycja przedsiębiorstw	Koncentracja problemów
1	Aleksicze	1		1
2	Białostoczek	1	1	2
3	Bobrowa			0
4	Ciełuszki		1	1
5	Dawidowicze			0
6	Dobrzyniówka	1		1
7	Folwarki Małe			0
8	Folwarki Tylwickie			0
9	Folwarki Wielkie			0
10	Gnieciuki		1	1
11	Halickie			0
12	Kamionka		1	1
13	Kaniuki			0
14	Kol. Zabłudów	1	1	2
15	Kołpaki			0
16	Kowalowce			0
17	Koźliki		1	1
18	Krynicky			0
19	Kucharówka			0
20	Kudrycze		1	1
21	Kuriany	1	1	2
22	Laszki			0
23	Łubniki		1	1
24	Małynka		1	1
25	Miniewicze			0
26	Nowosady			0
27	Ochremowicze	1		1
28	Olszanka	1		1
29	Ostrówki		1	1
30	Pasyński			0
31	Pawły		1	1
32	Płoska			0
33	Protasy	1	1	2
34	Rafałówka	1		1
35	Ryboły			0
36	Rzepniki			0
37	Sieński		1	1
38	Skrybicze		1	1
39	Solniki			0
40	Tatarowce			0

41	Zabłudów	1	1	2
42	Zacisze			0
43	Zagruszany	1	1	2
44	Zajezerce		1	1
45	Zwierki	1	1	2
46	Żuki		1	1
47	Żywkowo			0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 4. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej

Zjawiska kryzysowe w sferze gospodarczej:

Źródło: opracowanie własne

4.3. Sfera środowiskowa

Analiza sfery środowiskowej ma na celu nie tylko identyfikację problemów związanych z jakością środowiska, ale także ocenę ich wpływu na jakość życia mieszkańców oraz zdrowie publiczne. W szczególności, analiza koncentruje się na przekroczeniach standardów jakości środowiska oraz obecności odpadów, które mogą stanowić zagrożenie zarówno dla ludzi, jak i dla samego środowiska naturalnego.

Dokonano analizy trzech elementów: stanu zanieczyszczenia powietrza, rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest oraz poziomu emisji hałasu.

4.3.1. Zanieczyszczenie powietrza

W obszarze analizy środowiskowej dokonano oceny liczby kotłowni w budynkach publicznych na terenie gminy. W ramach tego badania przyjęto, że obszary, gdzie instalacja ogrzewania wymaga modernizacji, stanowią stan kryzysowy.

Wskaźnik stopnia zanieczyszczenia powietrza został zdefiniowany jako liczba kotłowni w budynkach publicznych wymagających modernizacji lub wymiany w poszczególnych jednostkach delimitacyjnych. Dane wykorzystane do obliczenia tego wskaźnika pochodzą z Urzędu Gminy i odnoszą się do roku 2023.

Negatywne zjawisko zaobserwowano w obszarach, gdzie znajdowały się tego rodzaju kotłownie.

Tabela 13. Zanieczyszczenia powietrza

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba kotłowni ciepłych w budynkach publicznych wymagających modernizacji (szt.)	Czy problem występuje?
1	Aleksicze		
2	Białostoczek		
3	Bobrowa		
4	Ciełuszki		
5	Dawidowicze		
6	Dobrzyniówka		
7	Folwarki Małe		
8	Folwarki Tylwickie		
9	Folwarki Wielkie		
10	Gnieciuki		
11	Halickie		
12	Kamionka		
13	Kaniuki		
14	Kol. Zabłudów		
15	Kołpaki		
16	Kowalowce		
17	Koźliki	1	Tak
18	Krynicky		
19	Kucharówka		
20	Kudrycze		
21	Kuriany		
22	Laszki		

23	Łubniki		
24	Małynka		
25	Miniewicze		
26	Nowosady		
27	Ochremowicze		
28	Olszanka		
29	Ostrówki		
30	Pasynki		
31	Pawły		
32	Płaska		
33	Protasy		
34	Rafałówka		
35	Ryboły		
36	Rzepniki	1	Tak
37	Sieški		
38	Skrybiczne		
39	Solniki		
40	Tatarowce		
41	Zabłudów	3	Tak
42	Zacisze		
43	Zagruszany		
44	Zajezerce		
45	Zwierki		
46	Żuki		
47	Żywkowo		

Źródło: opracowanie własne

4.3.2. Rozmieszczenie wyrobów azbestowych

Azbest jest materiałem niebezpiecznym, szczególnie gdy nie jest właściwie użytkowany i zabezpieczony. Niewłaściwe wykorzystanie, degradacja techniczna lub brak odpowiedniego zabezpieczenia może prowadzić do uwolnienia włókien azbestu do powietrza, co z kolei zwiększa ryzyko wystąpienia chorób, takich jak pylica azbestowa, choroby opłucnej i nowotwory.

W celu oceny obecności wyrobów azbestowych na terenie gminy, przyjęto wskaźnik rozmieszczenia wyrobów azbestowych, który uwzględnia masę azbestu w przeliczeniu na jednostkę powierzchni (kg/km²). Dane wykorzystane do obliczenia tego wskaźnika pochodzą z roku 2024 i zostały pozyskane z bazy azbestowej: <https://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>.

Tabela 14. Wyroby azbestowe

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik rozmieszczenia wyrobów azbestowych (kg/km ²)	Czy problem występuje?
1	Aleksicze	12 873,36	Tak
2	Białostoczek	2 019,95	
3	Bobrowa	2 066,62	
4	Ciełuszki	8 702,12	Tak
5	Dawidowicze	9 530,40	Tak
6	Dobrzyniówka	13 263,08	Tak
7	Folwarki Małe	7 774,03	Tak
8	Folwarki Tylwickie	4 310,72	
9	Folwarki Wielkie	13 882,33	Tak

10	Gnieciuki	3 693,36	
11	Halickie	18 020,10	Tak
12	Kamionka	11 505,52	Tak
13	Kaniuki	7 720,39	Tak
14	Kol. Zabłudów	7 745,71	Tak
15	Kołpaki	2 986,05	
16	Kowalowce	12 876,12	Tak
17	Koźliki	5 145,61	
18	Krynickie	6 413,01	
19	Kucharówka	14 426,27	Tak
20	Kudrycze	12 560,84	Tak
21	Kuriany	11 105,81	Tak
22	Laszki	10 202,83	Tak
23	Łubniki	14 854,85	Tak
24	Małynka	11 908,69	Tak
25	Miniewicze	3 751,87	
26	Nowosady	4 851,03	
27	Ochremowicze	0,00	
28	Olszanka	1 582,37	
29	Ostrówki	10 414,02	Tak
30	Pasynki	2 678,35	
31	Pawły	3 253,52	
32	Płoska	0,00	
33	Protasy	17 520,31	Tak
34	Rafałówka	12 499,64	Tak
35	Ryboły	8 898,98	Tak
36	Rzepniki	15 631,27	Tak
37	Sieški	1 837,55	
38	Skrybiczne	9 962,46	Tak
39	Solniki	5 379,11	
40	Tatarowce	400,52	
41	Zabłudów	11 440,84	Tak
42	Zacisze	15 046,71	Tak
43	Zagruszany	1 538,44	
44	Zajezerce	4 006,88	
45	Zwierki	14 313,34	Tak
46	Żuki	4 150,41	
47	Żywkowo	3 326,53	
	Średnia:	7 494,99	

Źródło: opracowanie własne

4.3.3. Zagrożenie hałasem

Hałas antropogeniczny, wywołany działalnością człowieka, można sklasyfikować na dwie główne kategorie: hałas komunikacyjny oraz hałas przemysłowy. Hałas przemysłowy wywodzi się głównie z zakładów produkcyjnych, fabryk i warsztatów rzemieślniczych, natomiast hałas komunikacyjny jest konsekwencją ruchu drogowego, kolejowego i lotniczego.

W kontekście analizowanej gminy, nie zidentyfikowano dużych zakładów przemysłowych, które mogłyby znacząco przyczyniać się do emisji hałasu.

Największe natężenie hałasu komunikacyjnego występuje wzdłuż głównych arterii komunikacyjnych. W przypadku Zabłudowa, głównym źródłem generowania hałasu komunikacyjnego jest ruch na drodze krajowej 19.

Wskaźnik zagrożenia hałasem został ustalony dla jednostek administracyjnych, przez które przebiega droga krajowa.

Tabela 15. Zagrożenie hałasem

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Ludność	Czy przez jednostkę przebiega DK 19?	Czy problem występuje?
1	Aleksicze	35		
2	Bialostoczek	146	1	Tak
3	Bobrowa	91		
4	Ciełuszki	62		
5	Dawidowicze	52		
6	Dobrzyniówka	652		
7	Folwarki Małe	158		
8	Folwarki Tylwickie	139		
9	Folwarki Wielkie	133		
10	Gnieciuki	65		
11	Halickie	373		
12	Kamionka	179		
13	Kaniuki	41		
14	Kol. Zabłudów	259		
15	Kołpaki	33		
16	Kowalowce	106		
17	Koźliki	79	1	Tak
18	Krynckie	229		
19	Kucharówka	110	1	Tak
20	Kudrycze	117		
21	Kuriany	802	1	Tak
22	Laszki	36	1	Tak
23	Łubniki	203	1	Tak
24	Małynka	47		
25	Miniewicze	16		
26	Nowosady	97		
27	Ochremowicze	51		
28	Olszanka	43		
29	Ostrówki	64		
30	Pasynki	109		
31	Pawły	132		
32	Płoska	82		
33	Protasy	241	1	Tak
34	Rafałówka	508		
35	Ryboły	350	1	Tak
36	Rzepniki	99		
37	Sieński	35		
38	Skrybiczne	254		
39	Solniki	50		
40	Tatarowce	46		
41	Zabłudów	2398	1	Tak
42	Zacisze	42		
43	Zagruszany	176	1	Tak
44	Zajezerce	69		
45	Zwierki	299	1	Tak
46	Żuki	86		
47	Żywkowo	29		

Źródło: opracowanie własne

4.3.4. Podsumowanie - sfera środowiskowa

Największą koncentracją negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej charakteryzuje się Zabłudów (3 zjawiska). Zdiagnozowano w tej strefie wysoki stopień zanieczyszczenia powietrza, wysoką ilość wyrobów azbestowych i relatywnie wysoki poziom natężenia hałasu.

W kolejnych 9 jednostkach delimitacyjnych występują 2 zjawiska w sferze środowiskowej.

Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy wskaźnikowej sfery środowiskowej, wartość 1 została przypisana tam, gdzie występuje problem. Następnie dokonano agregacji występowania zjawisk kryzysowych w ostatniej kolumnie.

Tabela 16. Wyniki analizy wskaźnikowej w sferze środowiskowej

Lp.	Jednostka referencyjna	Zanieczyszczenie powietrza	Wyroby azbestowe	Zagrożenie hałasem	Koncentracja problemów
1	Aleksicze		1		1
2	Białostoczek			1	1
3	Bobrowa				0
4	Ciełuszki		1		1
5	Dawidowicze		1		1
6	Dobrzyniówka		1		1
7	Folwarki Małe		1		1
8	Folwarki Tylwickie				0
9	Folwarki Wielkie		1		1
10	Gnieciuki				0
11	Halickie		1		1
12	Kamionka		1		1
13	Kaniuki		1		1
14	Kol. Zabłudów		1		1
15	Kołpaki				0
16	Kowalowce		1		1
17	Koźliki	1		1	2
18	Krynicky				0
19	Kucharówka		1	1	2
20	Kudrycze		1		1
21	Kuriany		1	1	2
22	Laszki		1	1	2
23	Łubniki		1	1	2
24	Małynka		1		1
25	Miniewicze				0
26	Nowosady				0
27	Ochremowicze				0
28	Olszanka				0
29	Ostrówki		1		1
30	Pasynki				0
31	Pawły				0
32	Płoska				0
33	Protasy		1	1	2
34	Rafałówka		1		1
35	Ryboły		1	1	2
36	Rzepniki	1	1		2
37	Sieśki				0
38	Skrybicz		1		1
39	Solniki				0
40	Tatarowce				0

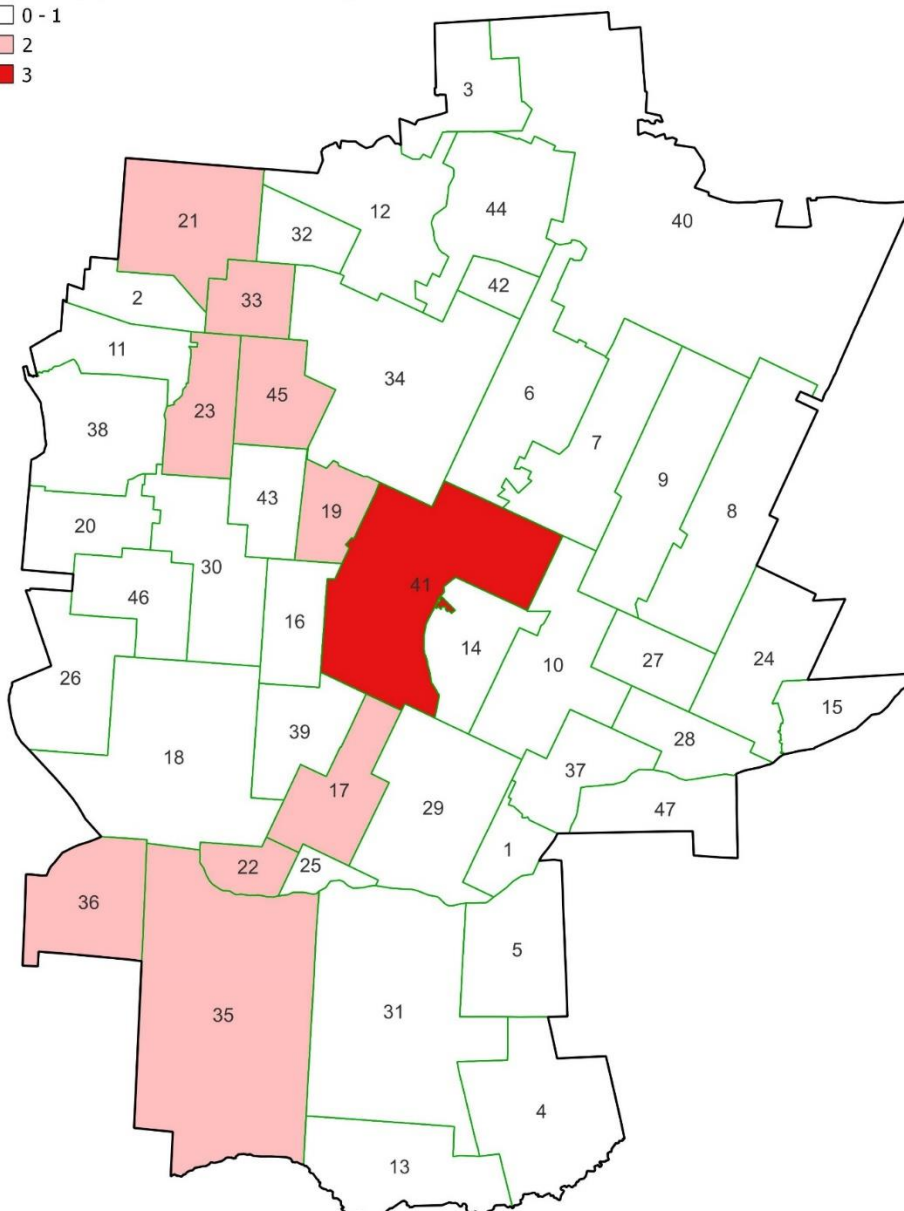
41	Zabłudów	1	1	1	3
42	Zacisze		1		1
43	Zagruszany			1	1
44	Zajezerce				0
45	Zwierki		1	1	2
46	Żuki				0
47	Żywkowo				0

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 5. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej

Zjawiska kryzysowe w sferze środowiskowej:

- 0 - 1
- 2
- 3

Źródło: opracowanie własne

4.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

4.4.1. Jakość terenów publicznych

Głównym aspektem analizy niekorzystnych zjawisk w obszarze przestrzenno-funkcjonalnym była ocena stanu oraz wykorzystania przestrzeni publicznej w gminie. Podstawowym wskaźnikiem była liczba miejsc w przestrzeni publicznej o stanie technicznym określonym jako zły lub średni, co sygnalizowało potrzebę zmiany/modernizacji.

Przestrzeń publiczna jest kluczowym elementem życia społecznego, odgrywającym istotną rolę w zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz budowaniu wspólnoty. Szczególną uwagę poświęcono przestrzeniom przeznaczonym do rekreacji, sportu, działalności gospodarczej oraz miejscom sprzyjającym integracji społecznej, takim jak parki, place zabaw, targowiska czy otoczenia świetlic i szkół.

Przeprowadzono klasyfikację przestrzeni publicznej na trzy kategorie:

- Obszary o złym stanie, charakteryzujące się zaniedbaniami, zarastaniem i ograniczoną dostępnością dla lokalnej społeczności, które nie spełniają swojej roli. Takie miejsca, ze względu na niedostateczny poziom infrastruktury, mogą stanowić zagrożenie dla użytkowników.
- Obszary o średnim stanie, które częściowo są dostępne dla społeczności, ale z powodu pogarszającego się stanu infrastruktury lub ograniczonej dostępności, tracą swoje funkcje.
- Obszary w dobrym stanie, zapewniające efektywne wykorzystanie i przynoszące korzyści lokalnej społeczności.

Zjawiska negatywne stwierdzono w obszarach, gdzie zdefiniowano przestrzenie publiczne w złym i średnim stanie.

Tabela 17. Jakość przestrzeni publicznej

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Przestrzenie publiczne (stan zły, średni)	Czy problem występuje?
1	Aleksicze		
2	Białostoczek		
3	Bobrowa		
4	Ciełuszki		
5	Dawidowicze		
6	Dobrzyniówka		
7	Folwarki Małe		
8	Folwarki Tylwickie		
9	Folwarki Wielkie		
10	Gnieciuki		
11	Halickie		
12	Kamionka		
13	Kaniuki		
14	Kol. Zabłudów	1	Tak

15	Kołpaki		
16	Kowalowce		
17	Koźliki		
18	Krynicky		
19	Kucharówka		
20	Kudrycze		
21	Kuriany		
22	Laszki		
23	Łubniki		
24	Małynka		
25	Miniewicze		
26	Nowosady		
27	Ochremowicze		
28	Olszanka		
29	Ostrówki		
30	Pasynki		
31	Pawły		
32	Płoska		
33	Protasy		
34	Rafałówka		
35	Ryboły		
36	Rzepniki		
37	Sieški		
38	Skrybiczne		
39	Solniki		
40	Tatarowce		
41	Zabłudów	3	Tak
42	Zacisze		
43	Zagruszany		
44	Zajezerce		
45	Zwierki		
46	Żuki		
47	Żywkowo		

Zródło: opracowanie własne

4.4.2. Dostępność infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

Podczas oceny przeanalizowano również dostępność miejsc publicznych dla osób o szczególnych potrzebach. Przeprowadzono analizę, aby określić, czy te przestrzenie są dostępne, częściowo niedostępne czy całkowicie niedostępne. Obszary uznane za częściowo lub całkowicie niedostępne zostały uwzględnione w jednostkach terytorialnych i zdefiniowane jako zjawiska kryzysowe.

Tabela 18. Dostępność przestrzeni do osób ze szczególnymi potrzebami

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Dostępność przestrzeni dla osób z szczególnymi potrzebami (częściowo dostępny, niedostępny)	Czy problem występuje?
1	Aleksicze		
2	Białostoczek		
3	Bobrowa		
4	Cieluszki		
5	Dawidowicze		
6	Dobrzyniówka		
7	Folwarki Małe		
8	Folwarki Tylwickie		
9	Folwarki Wielkie		
10	Gnieciuki		
11	Halickie		
12	Kamionka		
13	Kaniuki		
14	Kol. Zabłudów	1	Tak
15	Kołpaki		
16	Kowalowce		
17	Koźliki		
18	Krynickie		
19	Kucharówka		
20	Kudrycze		
21	Kuriany		
22	Laszki		
23	Łubniki		
24	Małynka		
25	Miniewicze		
26	Nowosady		
27	Ochremowicze		
28	Olszanka		
29	Ostrówki		
30	Pasynki		
31	Pawły		
32	Płoska		
33	Protasy		
34	Rafałówka		
35	Ryboły		
36	Rzepniki		
37	Sieński		
38	Skrybiczne		
39	Solniki		
40	Tatarowce		
41	Zabłudów	2	Tak

42	Zacisze		
43	Zagruszany		
44	Zajezerce		
45	Zwierki		
46	Żuki		
47	Żywkowo		

Źródło: opracowanie własne

4.4.3. Negatywne zjawiska w przestrzeni gminy

Analizując dane z Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, prowadzonej przez Policję, przeprowadzono badanie dotyczące kilku kluczowych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych w kontekście przestrzeni gminnej. Badania te objęły: grupowanie się małoletnich zagrożonych demoralizacją, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, dzikie wysypiska, nieprawidłowe parkowanie, złą organizację ruchu drogowego oraz przekraczanie dozwolonej prędkości.

Aby ocenić skalę tych negatywnych zjawisk w przestrzeni, zdecydowano się przyjąć wskaźnik liczby zjawisk w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Do obliczenia tego wskaźnika wykorzystano dane z 2023 roku.

Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których wskaźnik był wyższy od średniej dla całej gminy.

Tabela 19. Negatywne zjawiska w przestrzeni gminy

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik liczby zjawisk (na 100 osób)	Czy problem występuje?
1	Aleksicze	0,00	
2	Białostoczek	0,00	
3	Bobrowa	0,00	
4	Ciehuszki	0,00	
5	Dawidowicze	0,00	
6	Dobrzyniówka	0,00	
7	Folwarki Małe	0,00	
8	Folwarki Tylwickie	0,00	
9	Folwarki Wielkie	0,75	Tak
10	Gnieciuki	0,00	
11	Halickie	0,00	
12	Kamionka	0,00	
13	Kaniuki	0,00	
14	Kol. Zabłudów	0,00	
15	Kołpaki	0,00	
16	Kowalowce	0,00	
17	Koźliki	1,27	Tak
18	Krynicky	0,00	
19	Kucharówka	0,00	
20	Kudrycze	0,00	
21	Kuriany	0,00	
22	Laszki	0,00	

23	Łubniki	0,49	Tak
24	Małynka	0,00	
25	Miniewicze	0,00	
26	Nowosady	0,00	
27	Ochremowicze	0,00	
28	Olszanka	0,00	
29	Ostrówki	0,00	
30	Pasynki	0,00	
31	Pawły	0,00	
32	Płoska	0,00	
33	Protasy	0,00	
34	Rafałówka	0,20	Tak
35	Ryboły	0,86	Tak
36	Rzepniki	0,00	
37	Sieński	0,00	
38	Skrybicze	0,00	
39	Solniki	0,00	
40	Tatarowce	0,00	
41	Zabłudów	0,13	Tak
42	Zacisze	0,00	
43	Zagruszany	0,00	
44	Zajezerce	0,00	
45	Zwierki	0,00	
46	Żuki	0,00	
47	Żywkowo	0,00	
	Średnia:	0,11	

Źródło: opracowanie własne

4.4.4. Podsumowanie - sfera przestrzenno-funkcjonalna

Największą koncentracją negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej charakteryzuje się jednostka delimitacyjna Zabłudów (3 zjawiska). Zdiagnozowano w tej strefie: niską jakość przestrzeni publicznych, niedostosowane przestrzenie publiczne dla osób z szczególnymi potrzebami oraz wysoki wskaźnik liczby negatywnych zjawisk w przestrzeni publicznej.

Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy wskaźnikowej sfery przestrzenno-funkcjonalnej, gdzie wartość 1 została przypisana tam, gdzie występuje problem. Następnie dokonano agregacji występowania zjawisk kryzysowych w ostatniej kolumnie.

Tabela 20. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Lp.	Jednostka referencyjna	Przestrzenie publiczne (stan zły, średni)	Dostępność dla osób z szczególnymi potrzebami (częściowo dostępny, niedostępny)	Wskaźnik liczby negatywnych zjawisk	Koncentracja problemów
1	Aleksicze				0
2	Białostoczek				0
3	Bobrowa				0
4	Cieluszki				0
5	Dawidowicze				0
6	Dobrzyniówka				0
7	Folwarki Małe				0
8	Folwarki Tylwickie				0
9	Folwarki Wielkie			1	1
10	Gneciuki				0
11	Halickie				0
12	Kamionka				0
13	Kaniuki				0
14	Kol. Zabłudów	1	1		2
15	Kołpaki				0
16	Kowalowce				0
17	Koźliki			1	1
18	Krynickie				0
19	Kucharówka				0
20	Kudrycze				0
21	Kuriany				0
22	Laszki				0
23	Łubniki			1	1
24	Małynka				0
25	Miniewicze				0
26	Nowosady				0
27	Ochremowicze				0
28	Olszanka				0
29	Ostrówki				0
30	Pasynki				0
31	Pawły				0
32	Płoska				0
33	Protasy				0
34	Rafałówka			1	1
35	Ryboły			1	1
36	Rzepniki				0

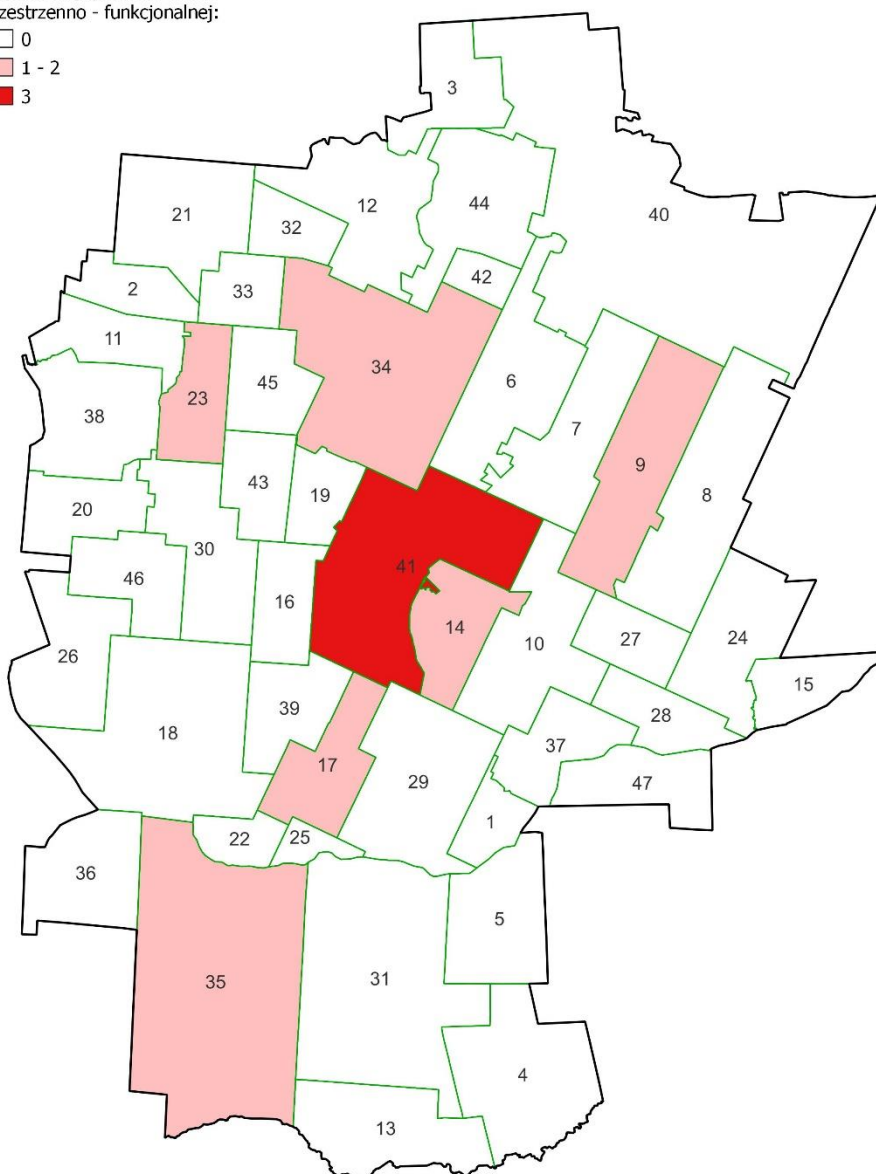
37	Sieśki				0
38	Skrybiczne				0
39	Solniki				0
40	Tatarowce				0
41	Zabłudów	1	1	1	3
42	Zacisze				0
43	Zagruszany				0
44	Zajezerce				0
45	Zwierki				0
46	Żuki				0
47	Żywkowo				0

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 6. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Zjawiska kryzysowe w sferze przestrzenno - funkcjonalnej:

- 0
- 1 - 2
- 3

Źródło: opracowanie własne

4.5. Sfera techniczna

Podstawowym aspektem badania niekorzystnych zjawisk w obszarze technicznym było przeprowadzenie oceny stanu technicznego obiektów publicznych oraz infrastruktury komunalnej. W ramach analizy uwzględniono również dostępność tych obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami.

4.5.1. Stan techniczny obiektów

W ramach przeprowadzonej analizy dokonano oceny stanu technicznego obiektów publicznych oraz obiektów komunalnych i socjalnych, obejmujących różnorodne instytucje i placówki służące społeczności lokalnej.

Klasyfikacja ocena stanu technicznego obiektów:

- Zły stan techniczny budynku to taki, w którym występują poważne usterki lub braki, które stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia użytkowników oraz osób przebywających w pobliżu. Przykładowo, może to obejmować nieszczelności dachu, awarie instalacji elektrycznej czy brak odpowiednich barier ochronnych.
- Średni stan techniczny budynku to taki, w którym występują pewne usterki lub braki, jednakże nie stanowią one bezpośredniego zagrożenia dla bezpieczeństwa ani zdrowia użytkowników. Mogą to być drobne usterki instalacji elektrycznej czy wodno-kanalizacyjnej, pewne braki w ociepleniu budynku czy wyposażeniu.
- Dobry stan techniczny budynku to taki, w którym wszystkie instalacje i urządzenia działają prawidłowo, a budynek jest odpowiednio ocieplony i wyposażony. Jest to obiekt, który zapewnia komfortowe warunki użytkowania bez obaw o bezpieczeństwo czy zdrowie użytkowników.

Dodatkowo, obiekty, które wymagają rozbudowy, zostały zaklasyfikowane jako stan średni, ze względu na fakt, że w najbliższym czasie mogą utracić swoje funkcje ze względu na ograniczoną powierzchnię.

Analiza obiektów publicznych objęła szeroki zakres, w tym budynki ośrodków kultury, świetlic, bibliotek, obiektów sportowo-rekreacyjnych, oczyszczalnie ścieków, placówek edukacyjnych oraz placówek zdrowia itp.. Każdy z tych obiektów został poddany ocenie, uwzględniającej zarówno aspekty bezpieczeństwa, jak i funkcjonalności.

Ocenie zostały podane również obiekty komunalne i socjalne na terenie gminy.

Obiekty, których stan techniczny został oceniony jako zły lub średni, zostały uwzględnione w wskaźniku. Stan kryzysowy określono dla jednostek referencyjnych, gdzie tego typu obiekty występują.

Tabela 21. Stanu technicznego obiektów

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Stan techniczny obiektów publicznych (stan: zły, średni)	Stan techniczny obiektów komunalnych i socjalnych (stan: zły, średni)	Czy występuje problem?
1	Aleksicze			
2	Białostoczek			
3	Bobrowa			
4	Ciełuszki			
5	Dawidowicze			
6	Dobrzyniówka			
7	Folwarki Małe			
8	Folwarki Tylwickie		1	Tak
9	Folwarki Wielkie			
10	Gnieciuki		1	Tak
11	Halickie			
12	Kamionka			
13	Kaniuki			
14	Kol. Zabłudów	1		Tak
15	Kołpaki			
16	Kowalowce			
17	Koźliki			
18	Krynicky		1	Tak
19	Kucharówka			
20	Kudrycze			
21	Kuriany			
22	Laszki			
23	Łubniki			
24	Małynka			
25	Miniewicze			
26	Nowosady			
27	Ochremowicze			
28	Olszanka			
29	Ostrówki			
30	Pasynki			
31	Pawły			
32	Płoska			
33	Protasy			
34	Rafałówka		1	Tak
35	Ryboły		1	Tak
36	Rzepniki			
37	Sieški			
38	Skrybiczne			
39	Solniki			
40	Tatarowce			
41	Zabłudów	3	2	Tak
42	Zacisze			
43	Zagruszany			
44	Zajezerce			
45	Zwierki			
46	Żuki			
47	Żywkowo			

Źródło: opracowanie własne

4.5.2. Dostępność obiektów technicznych osobom ze szczególnymi potrzebami

Problemy techniczne zostały dodatkowo ocenione pod kątem dostępności tych obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami. Obiekty, które zostały sklasyfikowane jako częściowo dostępne lub niedostępne, zostały uznane za negatywne zjawisko. Stan kryzysowy został określony dla jednostek referencyjnych, na których mieszczą się tego typu obiekty.

Tabela 22. Niedostosowania obiektów technicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Niedostosowania obiektów technicznych (częściowo dostępny, niedostępny)	Czy występuje problem?
1	Aleksicze		
2	Białostoczek		
3	Bobrowa		
4	Ciełuszki	1	Tak
5	Dawidowicze	1	Tak
6	Dobrzyniówka		
7	Folwarki Małe	1	Tak
8	Folwarki Tylwickie		
9	Folwarki Wielkie		
10	Gnieciuki	1	Tak
11	Halickie		
12	Kamionka		
13	Kaniuki		
14	Kol. Zabłudów	1	Tak
15	Kołpaki		
16	Kowalowce		
17	Koźliki		
18	Krynicky	1	Tak
19	Kucharówka		
20	Kudrycze		
21	Kuriany	1	Tak
22	Laszki		
23	Łubniki		
24	Małynka		
25	Miniewicze		
26	Nowosady		
27	Ochremowicze		
28	Olszanka		
29	Ostrówki		
30	Pasynki		
31	Pawły	1	Tak
32	Płoska		
33	Protasy		
34	Rafałówka		
35	Ryboły	1	Tak
36	Rzepniki		
37	Sieński		
38	Skrybicze		
39	Solniki		

40	Tatarowce		
41	Zabłudów	3	Tak
42	Zacisze		
43	Zagruszany		
44	Zajezerce		
45	Zwierki	1	Tak
46	Żuki		
47	Żywkowo		

Źródło: opracowanie własne

4.5.3. Podsumowanie - sfera techniczna

Największą koncentracją negatywnych zjawisk w sferze technicznej charakteryzują się jednostki delimitacyjne: Kolonia Zabłudów i Zabłudów. Zdiagnozowano na tych obszarach problemy ze stanem technicznym lokali publicznych oraz komunalnych i socjalnych. Dodatkowo stwierdzono problemy z dostępnością obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy wskaźnikowej sfery technicznej, gdzie wartość 1 została przypisana tam, gdzie występuje problem. Następnie dokonano agregacji występowania zjawisk kryzysowych w ostatniej kolumnie.

Tabela 23. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze technicznej

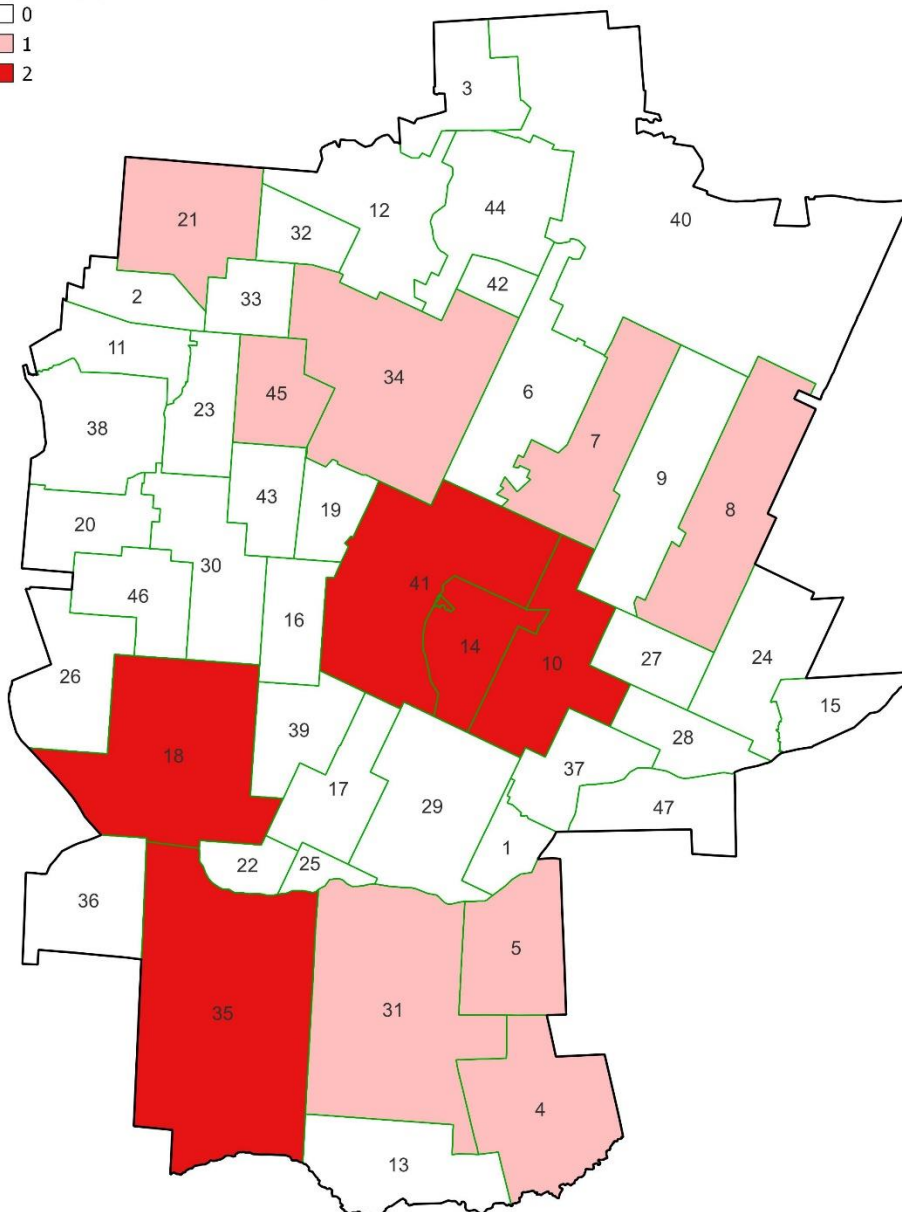
Lp.	Jednostka referencyjna	Stan obiektów techniczny	Niedostosowania obiektów technicznych (częściowo dostępny, niedostępny)	Koncentracja problemów
1	Aleksicze			0
2	Białostoczek			0
3	Bobrowa			0
4	Cieluszki		1	1
5	Dawidowicze		1	1
6	Dobrzyniówka			0
7	Folwarki Małe		1	1
8	Folwarki Tylwickie	1		1
9	Folwarki Wielkie			0
10	Gnieciuki	1	1	2
11	Halickie			0
12	Kamionka			0
13	Kaniuki			0
14	Kol. Zabłudów	1	1	2
15	Kołpaki			0
16	Kowalowce			0
17	Koźliki			0
18	Krynicky	1	1	2
19	Kucharówka			0
20	Kudrycze			0
21	Kuriany		1	1
22	Laszki			0
23	Łubniki			0
24	Małynka			0
25	Miniewicze			0
26	Nowosady			0
27	Ochremowicze			0
28	Olszanka			0
29	Ostrówki			0
30	Pasynki			0
31	Pawły		1	1
32	Płoska			0
33	Protasy			0
34	Rafałówka	1		1
35	Ryboły	1	1	2
36	Rzepniki			0
37	Sieński			0

38	Skrybiczne			0
39	Solniki			0
40	Tatarowce			0
41	Zabłudów	1	1	2
42	Zacisze			0
43	Zagruszany			0
44	Zajezerce			0
45	Zwierki		1	1
46	Żuki			0
47	Żywkowo			0

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 7. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze technicznej

Zjawiska kryzysowe w sferze technicznej:

Źródło: opracowanie własne

5. Podsumowanie wyników przeprowadzonej diagnozy

Podsumowaniem przeprowadzonej analizy jest poniższa tabela, która prezentuje skumulowane zjawiska kryzysowe we wszystkich analizowanych sferach. Na podstawie analizy, zidentyfikowano obszar zdegradowany, który charakteryzuje się największą liczbą zidentyfikowanych negatywnych zjawisk kryzysowych.

Analiza przeprowadzona na obszarze objętym badaniem ujawniła szereg zjawisk kryzysowych i problemów, które negatywnie wpływają na jego stan. Liczba zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych wskazuje na występowanie problemów w danej jednostce delimitacyjnej.

Tabela 24. Wyniki analizy wskaźnikowej we wszystkich analizowanych sferach

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Zjawiska kryzysowe w sferze:					Liczba zjawisk kryzysowych
		Spolecznej	Gospodarczej	Środowiskowej	Przestrzennie-funkcjonalnej	Technicznej	
1	Aleksicze	3	1	1	0	0	5
2	Białostoczek	0	2	1	0	0	3
3	Bobrowa	5	0	0	0	0	5
4	Cieluszki	5	1	1	0	1	8
5	Dawidowicze	1	0	1	0	1	3
6	Dobrzyniówka	4	1	1	0	0	6
7	Folwarki Małe	4	0	1	0	1	6
8	Folwarki Tylwickie	4	0	0	0	1	5
9	Folwarki Wielkie	6	0	1	1	0	8
10	Gnieciuki	3	1	0	0	2	6
11	Halickie	0	0	1	0	0	1
12	Kamionka	4	1	1	0	0	6
13	Kaniuki	4	0	1	0	0	5
14	Kol. Zabłudów	5	2	1	2	2	12
15	Kołpaki	1	0	0	0	0	1
16	Kowalowce	3	0	1	0	0	4
17	Koźliki	5	1	2	1	0	9
18	Krynckie	5	0	0	0	2	7
19	Kucharówka	5	0	2	0	0	7
20	Kudrycze	3	1	1	0	0	5
21	Kuriany	2	2	2	0	1	7
22	Laszki	4	0	2	0	0	6
23	Łubniki	0	1	2	1	0	4
24	Małynka	1	1	1	0	0	3
25	Miniewicze	4	0	0	0	0	4
26	Nowosady	2	0	0	0	0	2
27	Ochremowicze	5	1	0	0	0	6
28	Olszanka	5	1	0	0	0	6
29	Ostrówki	1	1	1	0	0	3
30	Pasynki	2	0	0	0	0	2
31	Pawły	6	1	0	0	1	8
32	Płoska	5	0	0	0	0	5

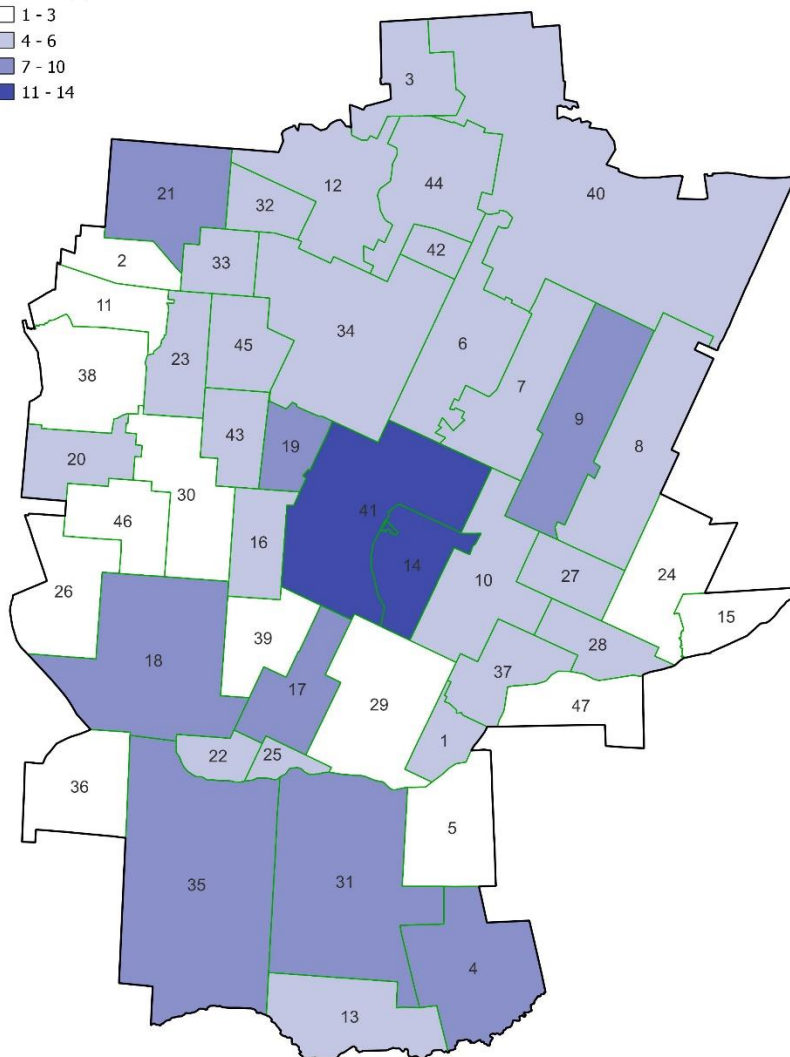
33	Protasy	1	2	2	0	0	5
34	Rafałówka	2	1	1	1	1	6
35	Ryboły	5	0	2	1	2	10
36	Rzepniki	0	0	2	0	0	2
37	Sieński	4	1	0	0	0	5
38	Skrybiczne	1	1	1	0	0	3
39	Solniki	1	0	0	0	0	1
40	Tatarowce	5	0	0	0	0	5
41	Zabłudów	4	2	3	3	2	14
42	Zacisze	3	0	1	0	0	4
43	Zagruszany	1	2	1	0	0	4
44	Zajezerce	4	1	0	0	0	5
45	Zwierki	1	2	2	0	1	6
46	Żuki	0	1	0	0	0	1
47	Żywkowo	3	0	0	0	0	3

Zródło: opracowanie własne

Rysunek 8. Podsumowanie analizy zjawisk kryzysowych

Zjawiska kryzysowe - suma:

- 1 - 3
- 4 - 6
- 7 - 10
- 11 - 14

Źródło: opracowanie własne

5. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji

5.1. Obszar zdegradowany

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar zdegradowany charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz stanem kryzysowym w co najmniej jednej ze sfer dotyczących zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą wskaźnikową wyznaczono obszar zdegradowany, na który składają się jednostki delimitacyjne charakteryzujące się największą liczbą zidentyfikowanych negatywnych zjawisk. Zgodnie z przyjętą metodologią obszarem zdegradowanym jest Zabłudów oraz Kolonia Zabłudów. Liczba zjawisk kryzysowych na tym obszarze była największa.

Tabela 25. Obszar zdegradowany

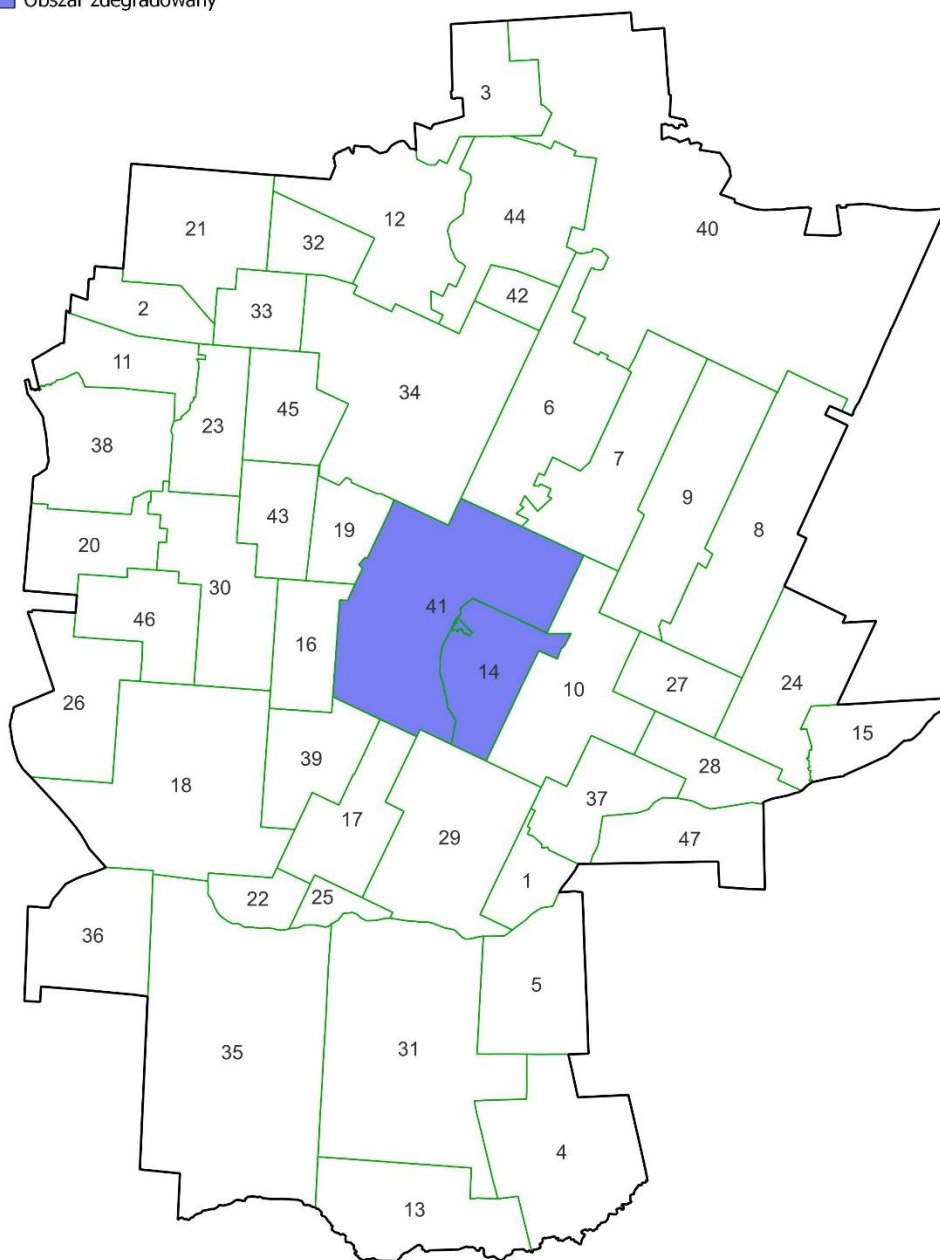
Lp.	Nazwa	Liczba ludności	Liczba ludności %	Powierzchnia (km ²)	Powierzchnia (%)
14	Kol. Zabłudów	259	2,75	4,77	1,41
41	Zabłudów	2 398	25,45	14,30	4,21
	Suma:	2 657	28,20	19,08	5,61

Źródło: opracowanie własne

Obszar zdegradowany był zamieszkały w 2023 r. przez 2 657 osób, co stanowi 28,20% mieszkańców gminy. Wskazany obszar obejmował powierzchnię 19,08 km², co stanowi około 5,61% powierzchni całej gminy.

Rysunek 9. Obszar zdegradowany

■ Obszar zdegradowany

Źródło: opracowanie własne

5.2. Obszar rewitalizacji

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni miasta. Liczba mieszkańców zamieszkujących obszar rewitalizacji nie może przekraczać 30% liczby mieszkańców miasta.

W związku z powyższym obszarem rewitalizacji zostały objęte tereny jednostki delimitacyjnej Zabłudów oraz Kolonia Zabłudów o dużej koncentracji zabudowy. Obszar rewitalizacji stanowi zamieszkałą część wyznaczonego obszaru zdegradowanego, wyróżniającego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, który ma kluczowe znaczenie dla rozwoju gminy.

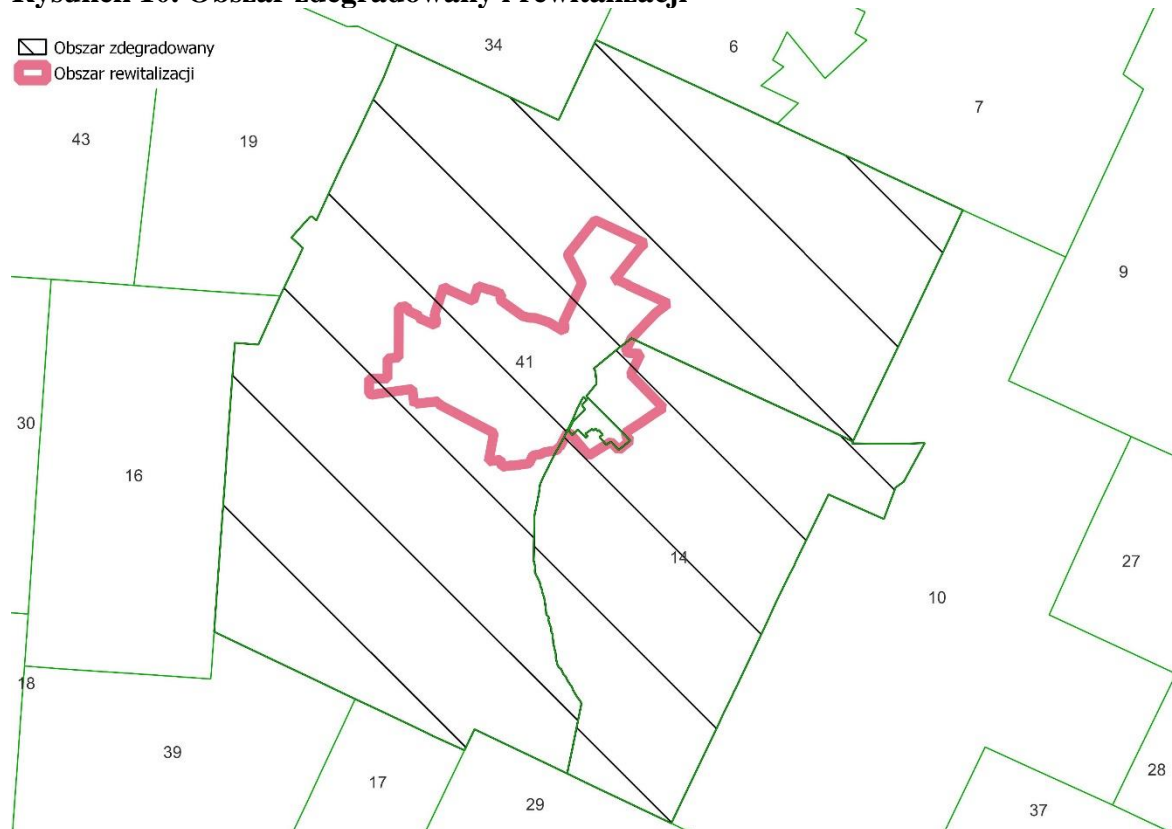
Tabela 26. Obszar rewitalizacji

Nazwa	Liczba ludności	Liczba ludności (%)	Powierzchnia (km ²)	Powierzchnia (%)
Zabłudów i Kol. Zabłudów	2 388	25,34	1,62	0,48

Źródło: opracowanie własne

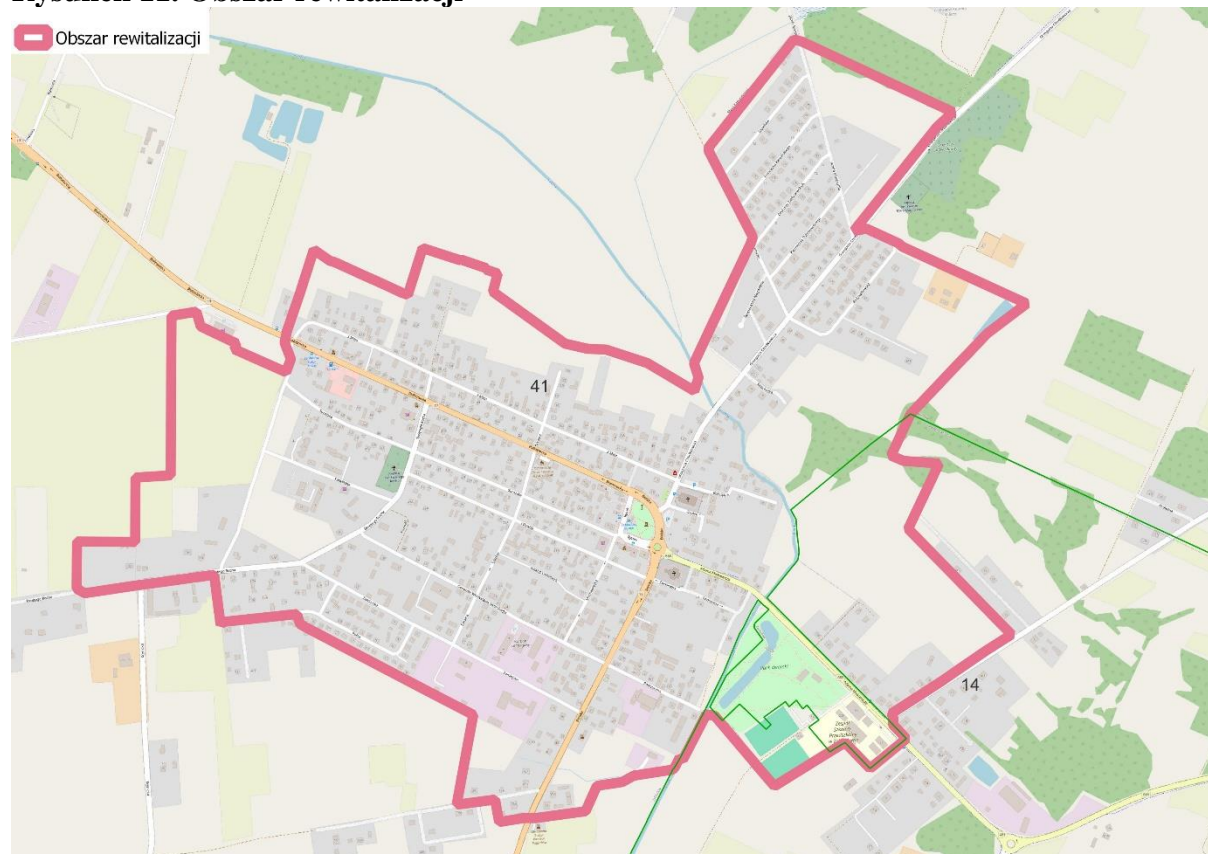
Obszar rewitalizacji był zamieszkały w 2023 r. przez 2 388 osób, co stanowiło 25,34% mieszkańców gminy. Wskazany obszar obejmował powierzchnie 1,62 km², co stanowiło około 0,48% powierzchni całej gminy.

Rysunek 10. Obszar zdegradowany i rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 11. Obszar rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

6. Spis rysunków i tabel

Spis rysunków

Rysunek 1. Gmina Zabłudów z podziałem na jednostki delimitacyjne.....	8
Rysunek 2. Położenie gminy Zabłudów	10
Rysunek 3. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze społecznej	25
Rysunek 4. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej.....	30
Rysunek 5. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej.....	36
Rysunek 6. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	43
Rysunek 7. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze technicznej.....	49
Rysunek 8. Podsumowanie analizy zjawisk kryzysowych.....	51
Rysunek 9. Obszar zdegradowany	53
Rysunek 10. Obszar zdegradowany i rewitalizacji.....	55
Rysunek 11. Obszar rewitalizacji	55

Spis tabel

Tabela 1. Jednostki delimitacyjne dla gminy Zabłudów	6
Tabela 2. Bezrobocie	11
Tabela 3. Ubóstwo.....	13
Tabela 4. Problemy zdrowotne.....	14
Tabela 5. Osoby ze szczególnymi potrzebami	16
Tabela 6. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym.....	17
Tabela 7. Problemy rodziny	19
Tabela 8. Bezpieczeństwo	20
Tabela 9. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze społecznej.....	23
Tabela 10. Stopień przedsiębiorczości	26
Tabela 11. Kondycja przedsiębiorczości.....	28
Tabela 12. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze gospodarczej	29
Tabela 13. Zanieczyszczenia powietrza	31
Tabela 14. Wyroby azbestowe	32
Tabela 15. Zagrożenie hałasem	34
Tabela 16. Wyniki analizy wskaźnikowej w sferze środowiskowej	35
Tabela 17. Jakość przestrzeni publicznej	37
Tabela 18. Dostępność przestrzeni do osób ze szczególnymi potrzebami	39
Tabela 19. Negatywne zjawiska w przestrzeni gminy	40
Tabela 20. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.....	42
Tabela 21. Stanu technicznego obiektów	45
Tabela 22. Niedostosowania obiektów technicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami ...	46
Tabela 23. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze technicznej	48
Tabela 24. Wyniki analizy wskaźnikowej we wszystkich analizowanych sferach	50
Tabela 25. Obszar zdegradowany.....	52
Tabela 26. Obszar rewitalizacji	54